The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 1, 1957.

LATVIJA
AMERIKA

18./659. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 1. MARTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanādā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60; Tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas teipe.

ĢEN. RŪDOLFS BANGERSKIS AIZSAULĒ

Telegramma no Vācijas šais dienās atnesa sēru vēsti, ka Rietumvācijā, Oldenburgā, traģiskā nāvē miris ģenerālis Rūdolfs Bangerskis. Viņš cietis satiksmes klizmā un ievietots slimnīcā, kur miris no dabūtajiem ievainojumiem 24. februāra naktī. Viņu apglabās Oldenburgā 1. martā.

Ar katru gadu mazāka un mazāka kļūst mūsu nelielā karavīru saime. Šo vīru vārdi toreiz atbalsojās katra latvieša sirdī un mutē un bija saistīti ar visām tā laikmeta vēl neskaidrajām ilgām un cerībām.

Šī gadsimta sākumā maz bija latviešu, kas bija ieguvuši virsnieka pakāpi un augstāko izglītību vecajā cara armijā.

Pirmā pasaules kara bangās tie izvirzījās par pirmajiem latviešu karavīru kadriem.

Kas gan neatceras latviešu strēlnieku pulku slavu, kas gan nezina tādus vārdus, kā Ziemassvētku kaujas, Ložmetēju kalns, Nāves sala un ar šīm cīņām saistītos latvju varoņu vārdus, plkv. Briedis, plkv. Goppers un plkv. Bangerskis!

Revolūcijas un pilsoņu kara dulķainie ūdeņi atskalo ģen. Bangerski cauri visai Sibirijai, apkārt kontinentiem un pāri okeaniem uz mūsu brīvo valsti.

Ierodoties Liepājā ap 1922. gadu, ģen. Bangerskis pārņem 1. Kurzemes divīzijas vadību, lai liktu lietā savas plašās zināšanas un pieredzi mūsu nacionālās armijas miera laika jaunuzbūves darbā. Pēc neilga laika viņu jau redzam kara ministra amatā, no kura viņš aiziet privātajā dzīvē.

2. pasaules karš liek ģenerālim atkal ķerties pie ieročiem, jau kā latviešu leģiona komandierim.

Šo rindiņu autoram tanī laikā bija īsa saruna ar ģenerāli, tanī uzpeldēja doma: vai ir pareizi darīts, mobilizējot latviešu karavīrus, jo nav nekādu noteiktu solījumu no vācu puses par mūsu valsts turpmāko likteni.

„Kas to lai tagad pasaka, vai ir pareizi, vai nepareizi darīts. Par to spriedumu teiks laiks un vēsture. Viens gan ir skaidrs: vācieši paņemtu mūsu jaunatni šā vai tā, un tad jau labāk, ka paši esam tās veidotāji, bet ne viņi." Tie bija ģenerāļa vārdi toreiz.

Vēl šodien uzmācas doma, kā tad īsti būtu bijis pareizi. Ģenerāļa nu vairs nav, bet laiks skaidru atbildi arī vēl nav devis.

N. B.

STARP DIVĀM KNAIBLĒM

ARABU APVIENĪBAS SATRAUC IZRAĒLU

Izraēlas ministru prezidents Ben - Gurions saskata vienlīdz lielas briesmas kā Apvienotā Arabu Republikā, tā arī Izraēlas un Jordānas federācijā.

Jeruzālemē. Nodibinoties Arabu Republikai vienā pusē un Irakas un Jordānas federācijai otrā, Izraēla ir nonākusi starp divām knaiblēm, kuŗas no saspiešanās attur vienīgi bailes par tālākajām konsekvencēm, ar kuŗām agresoriem būtu nopietni jārēķinās.

Savā pēdējā preses konferencē Izraēlas ministru prezidents Ben - Gurions apgalvoja, ka Ēģiptes un Sīrijas apvienības pamatdoma ir Izraēlas iznīcināšana. Tai pašā laikā Ben - Gurions aizrādīja: ja Apvienotās Arabu Republikas prezidents Nasers gribētu uzsākt sarunas attieksmju uzlabošanai un situācijas normalizēšanai, ka viņš būtu gatavs šādās sarunās piedalīties „dienu vai nakti". Ben - Gurionu jo sevišķi uztrauc fakts, ka Apvienotās Arabu Republikas priekšgalā atrodas militārs diktātors.

Izraēlai palielinātu nedrošību, Ben - Guriona uztverē, ir radījusi arī Jordānas un Irakas federācija. Un, proti, kamēr Jordāna bija viena no tām arabu valstīm, kas 1948. gadā parakstīja pamieru ar Izraēlu, Iraka to atteicās darīt un to nav izdarījusi vēl līdz šai dienai. Šai sakarā Ben - Gurions brīdināja, ka gadījumā, ja Iraka sāk koncentrēt karaspēku Jordānas territorijā pie Izraēlas robežas (Irakai un Izraēlai tiešu robežu nav), viņš patur tiesību rīkoties pēc saviem ieskatiem.

Izraēlai vienīgais labvēlīgais apstāklis Ēģiptes un Sīrijas un Irakas un Jordānas apvienībās ir fakts, ka abas pēdējās ir karaļvalstis, kas, vismaz pašreiz, nav ieinteresētas atbalstīt Nasera arabu imperijas veidošanas plānus, un tādēļ nav domājams, ka gribēs ielaisties ar pēdējo jebkādos militāros darījumos. Pat tad ne, ja šāda darījuma rezultātā var rēķināties ar nīstās Izraēlas sadalīšanu uzvarētāju starpā. (Lai gan līdzšinējās cīņās pret Izraēlu arabu valstis sevi no labākās puses, militāri runājot, nav varējušas parādīt, pašreiz arabu aprindās valda pārliecība, ka kara gadījumā Izraēlai nav ne mazāko izredžu pastāvēt).

Runājot par briesmām, kas varētu draudēt no Irakas un Jordānas, Izraēlas ministru prezidents neaizmirst aizrādīt, ka Iraka ir sākusi domāt par izstāšanos no Bagdades pakta .Tikmēr, kamēr Iraka ir Bagdades pakta dalībniece, domā Ben - Gurions, no uzbrukuma nav jābaidās. Bet — tiklīdz pēdējā no pakta izstājas un zināmā mērā kļūst neatkarīga no saviem tagadējiem tiešiem sabiedrotiem, nebūtu nekāds brīnums, ja tā sadomā rīkoties uz savu roku. (Jordāna nekad nav vēlējusies piedalīties Bagdades paktā. Nodibinoties abu valstu federācijai, tās bija spiestas samierināties ar apstākli, ka, no aizsardzības viedokļa raugoties, to intereses dalās. Tā kā Jordāna katēgoriski atteicās piedalīties Rietumu lielvalstu atbalstītajā Vidējo Austrumu aizsardzības organizācijā un tā kā Iraka bieži kritizēja it kā nepietiekamo Sav. Valstu atbalstu, sāka klīst valodas, ka Jordānas un Irakas labākas militārās stratēģijas izveidošanai pēdējā izstāsies no Bagdades pakta).

PLKV. O. KALPAĶA PIEMIŅA TORONTO

Latvijas armijas pirmā virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka un viņa karavīru piemiņai veltīts dievkalpojums šogad notiks svētdien, 2. martā, plkst. 2,30 dienā, Sv. Andreja baznīcā, Jarvis un Carlton ielu stūrī. Tanī lūgti piedalīties visi Toronto ev. - lut. draudžu mācītāji. Dievkalpojumu kuplinās Dainas koris E. Freimanes vadībā.

Kalpakieši dievkalpojumā piedalīsies ar Latvijas karogu, bet studentu korporācijas ar diviem karogiem un to prezidijs krāsu nozīmēs.

Kalpaka dievkalpojumi ir skaista, no dzimtenes līdzi paņemta tradicija. Rīgā ik gadus Kalpaka nāves dienā notika svinīgs dievkalpojums archibīskapa katedrālē, ko vadīja pats archibīskaps, piedaloties augstākai garīdzniecībai. Tanī ieradās kalpakieši ar saviem cīņas karogiem, studentu korporācijas ar karogiem, valdības un armijas pārstāvji un ļoti kuplā skaitā dievlūdzēji.

Korporāciju speciāla piedalīšanās Kalpaka piemiņas dievkalpojumā vedama sakarā ar studentu rotas un Kalpaka vienību karogu glabāšanu. Kā zināms, Kalpaka vienībās visai redzamu vietu ieņēma studentu rota, kas galvenokārt komplektējās no korporāciju locekļiem. Kad Latvijas atbrīvošanas cīņas bija laimīgi noslēgušās, Kalpaka vienību karogu glabāšana nodeva tām studentu korporācijām, no kuŗām savā laikā bija komplektējusies studentu rota. Ik gadus, tūliņ pēc svinīgā dievkalpojuma Kalpakiešu karogus nodeva uz gadu glabāšanai nākamai pēc kārtas korporācijai. Saprotams, ka šis svinīgais piemiņas brīdis nav tikai korporāciju pasākums, bet gan visas latviešu tautas tribūts saviem varoņiem un pirmajiem brīvības rīta iezvanītājiem. Tāpēc arī 2. martā, līdz ar kalpakiešu saimi, korporācijām un pārējo akadēmisko pulku, šinī svinīgajā piemiņas dievkalpojumā vieta katram tautietim.

Mēs esam laimīgi, ja šinīs drūmajās dienās vēl ar savām miesīgajām acīm varam skatīt nesavtīgos ideālistus un varoņus - kalpakiešus un no viņu piemēra mācīties, kā jākalpo savai tautai. Varbūt šodien ideālisms mums visvairāk vajadzīgs. Piemīnēsim šai dievkalpojumā krītušos varoņus un pateicībā nolieksim galvas dzīvajo priekšā.

Ir ļoti patikami konstatēt, ka visur, kur latvieši kuplākā skaitā dzīvo, notiek Kalpaka piemiņas dievkalpojumi. Tā ir labākā liecība, ka vēl latviešu tautā mājo kalpakiešu gars, un ka tā, par spīti garajai bezcerības naktij, gatavojas jaunam rītam un jaunam saules lēktam.

NEMIERNIEKI GATAVOJAS NOPIETNAM KAŖAM

REVOLŪCIONĀRAS VALDĪBAS GALVASPILSĒTĀ PADANGĀ NOTIEK CIVILIEDZĪVOTĀJU EVAKUĀCIJA UN VISPĀRĒJA SAGATAVOŠANĀS JAKARTAS VALDĪBAS KARASPĒKA INVĀZIJAS ATVAIRĪŠANAI.

Padangā. Ilgi rūgstošā Indonēzijas nacionālistu neapmierinātība ar prezidenta Sukarno „vadītās demokratijas" politiku un viņa ciešā sadarbība ar komūnistiem sasniedza savu kulmināciju, nodibinoties revolucionārai valdībai Padangā, Sumatrā, un pieprasot komūnistu padzīšanu no centrālās valdības Jakartā. Prezidents Sukarno nenemiernieku prasības noraidīja, un rezultātā sākās centrālai valdībai lojālās aviācijas uzbrukumi nemiernieku centriem Sumatrā un citās apkārtējās salās.

Indonēzijas republikas lielais salu skaits, kopā ap 3000, lielie attālumi un vājais apbruņojums pilsoņu karu padara visai grūtu un, varētu pat sacīt, neiespējamu. Nemiernieki to mēģina atrisināt ar saimniecisku spiedienu pret Jakartu. Pēdējā atbildēja ar kara darbību pret nemiernieķiem. Pašreizējā situācija liek domāt, ka centrālā valdība nemiernieku apspiešanai ar aviācijas uzbrukumiem vien neapmierināsies un ka jau tuvākajā nākotnē gaidāma invāzija Sumatrā.

Jakartas apņēmība iznīcināt nemiernieku kustību turpina izplesties ne tikai Sumatrā, bet arī citās salās

apšaubāmi ir Jakartas valdībai, nemiernieku kustība turpina izplesties ne tikai Sumatrā, bet arī citās salās

ATOMIEROČI - VIENĪGAIS BRĪVĀS PASAULES GLĀBĒJS

ANGLIJA SAVU AIZSARDZĪBU BALSTA UZ ŪDEŅRAŽBUMBU UN AVIĀCIJU

UZSĀKOT BRUŅOŠANĀS UN AIZSARDZIBAS DEBATES PARLAMENTĀ, ANGLIJAS AIZSARDZĪBAS MINISTRS SANDS UZSVER, KA PADOMJU SAVIENIBAS AGRESIJAS GADĪJUMĀ RIETUMIEM JĀĶERAS PIE ATOMIEROČIEM — PAT TAD, JA AGRESORI TĀDUS NELIETO.

Londonā. Ziņa, ka Sav. Valstu un Anglijas valdības parakstījušas vienošanos raķešbažu izveidošanas jautājumā, angļu parlamentā izraisīja strādnieku partijas vispārēju sašutumu. Nemiers vēl nebija aprimis, kad aizsardzības ministrs Sands opozicijas deputātu vidū iesvieda jaunu bumbu — šoreiz „īstu" atombumbu.

Iztirzājot Rietumu un jo sevišķi Anglijas militāro stratēģiju, Sands uzsvēra, ka vienīgais brīvās pasaules glābiņš meklējams atomieroču atmaksas uzbrukumos Padomju Savienībai. Pēdējās agresijas gadījumā, pat tad, ja šī agresija notiek tikai ar pa-

rastajiem ieročiem, Rietumu pasaulei nav citas izejas kā atbildēt ar atombumbām, jo Rietumu zemes spēki ir vājāki par padomju armiju. Nelietojot atomieročus jau pirmajā kara mirklī, Rietumiem nav ne mazāko cerību pastāvēt, un tiem jārēķinās ar sakāvi un padomju okupāciju. Parasto ieroču saražošana, lai sasniegtu padomju līmeni, tagad vienkārši nav iespējama, jo tā prasītu par daudz darba stundu, līdzekļu, un iesaistītu par daudz rūpniecības. Tieši augšminēto iemeslu dēļ, kā zināms, Anglija jau pirms laba laika uzsāka savu bruņoto spēku samazināšanu, koncentrējot visu valsts aizsardzību uz aviāciju un ūdeņražbumbu iznīcinošo atmaksas spēku.

Debates bruņošanās jautājumos angļu parlamentā ilgs vairākas dienas, tā ka par opozicijas partiju reakciju pret aizsardzības ministra plāniem vēl pāragri spriest. Politiskie lietpratēji Londonā sagaida, ka diskusiju rezultātā paredzētajā nobalsošanā strādnieki tomēr paliks mazākumā un Anglija varēs turpināt savu aizsardzības sistēmas izveidošanu pēc Sanda plāniem.

AEN ASAMBLEJAS PRIEKŠSĒŽA V. MĀSĒNA APMEKLĒJUMS VAŠINGTONĀ

Notikušas apspriedes ar Senāta un Tautas vietnieku nama ārlietu komisiju priekšsēžiem — senātoru Grīnu un Dr. Morganu. Vēl apmeklēti šādi senātori: Kenedi, Noulends. Dževits, Duglass, Hruska, Vaili, Kejs. Senātori Lindons, Džonsons, Hemfrijs un Īstlands nebija sastopami, tāpēc apspriedes notika ar viņu ārlietu padomniekiem. No Tautas vietnieku nama locekļiem apmeklēti: Reiss, Makrovics, Fiens, Vaniks, Sounds un Bentlijs.

Pārrunās ģenerālkomisijas locekļi paskaidroja savu viedokli apspiesto tautu jautājumā sakarā ar iespējamo Rietumu un Austrumu valsts galvu konferenci. Bez tam apspiesto tautu pārstāvji apmeklēja ASV Informācijas aģentūras vadību, lai pārrunātu jautājumu par Amerikas Balss raidījumiem apspiestajām tautām.

JĀNIS PELD 1650 J 17:28,7

Pasaules rekordists smaida. Taču priekšā grūts sagatavošanās darbs nākošām sacensībām.

Iespējams, ka Jānis un Ilze Konrādi sekos arī konsula A. Vanaga aicinājumam viesoties Norvēģijā, kam principā viņi jau piekrituši.

Melburnā — Pats ievērojamākais un vienreizīgākais Austrāliešu Konrada peldējums 1650 jardu jeb peldēšanas meistarsacīkšu distancē. Jaunais rekorda sasniegums, kuŗās tika pārspētas 17 rekordu atzīmes, bija Jāņa gumms skaitļos ir 17:28,7 min.

SKAUTU UN GAIDU 7. GADA SVĒTKI TORONTO

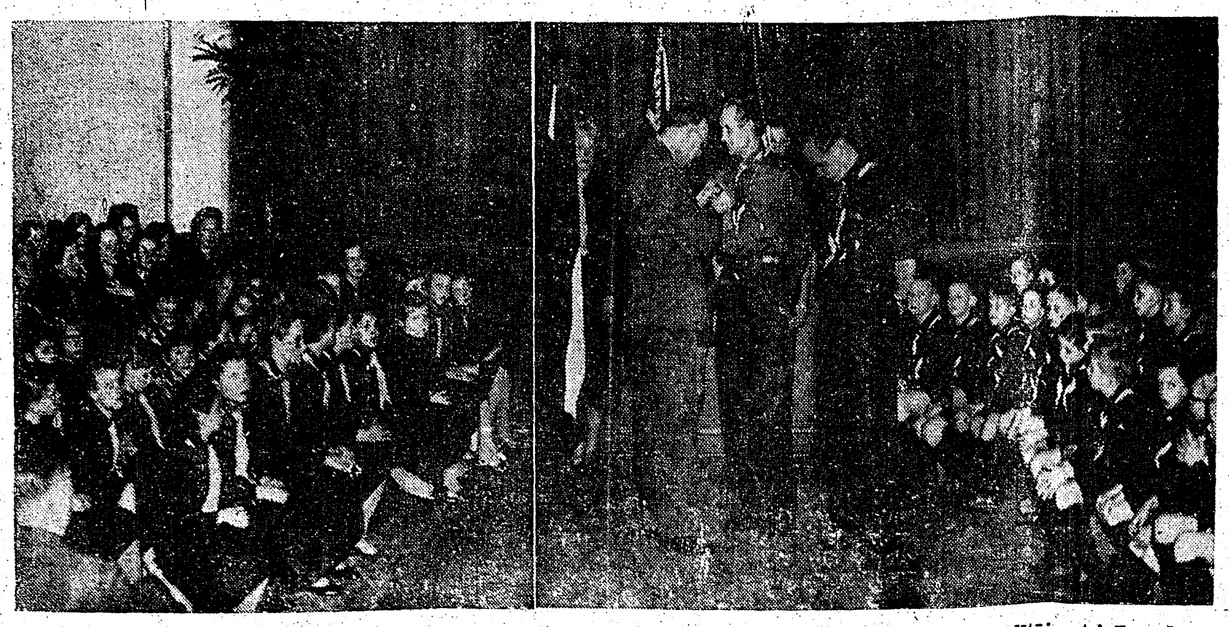

Kanadas latviešu gaidu un skautu jendas svinībās Toronto centra apgabala pr. E. Mortons ar 10 gadu vadītāju atzinības zīmēm apbalvoja vad. Gunāru Kārkliņu un Māri Strīpnieku (uzņēmumā). J. Kreiļa foto

Bezmaksas sludinājumi Toronto laikrakstā „The Telegram"

Lai palīdzētu apkarot pašreizējo bezdarba periodu Toronto pilsētā un vispār Kanadā, Toronto vakara laikrasts The Telegram nāk palīgā bezdarbniekiem, ievietojot viņu darba spēka piedāvājuma sludinājumus par velti. Lai to izdarītu, jāievēro sekojošais:

1) Sludinājums jānodod laikraksta 1. stāva birojā, Bay un Melinda ielu stūrī, no pirmdienas līdz sestdienai starp 8 un 9 rītā.

2) Jāņem līdzi darba pārvaldes izdotā bezdarba apdrošināšanas grāmatiņa ,lai pierādītu, ka sludinājuma nodevējs saņem bezdarbnieka pabalstu.

3) Jaunkanadiešiem, kas ieradušies Kanadā pēdējo 6 mēnešu laikā, jāņem līdzi immigrācijas apliecība.

Jaunkanadiešiem, kas vēl labi nepārvalda angļu valodu, sludinājuma tekstu palīdz sastādīt sludinājuma pieņēmēji. Sludinājumu — 3 rindu garu — laikraksts ievieto bez maksas 3 reizes.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

TICĪBAS BRĪNUMS

KALPAKIEŠUS SUMINOT

A. VILKS

Laika plūsma dažkārt draud apzudināt notikumus, ko izraisījuši dziļi satricinājumi tautas dzīvē. Tos aizmirst nozīmētu atsacīties no savas sūtības un pastāvības, brīvības un valstiskās neatkarības. Vienalga, vai tā saglabājās vēstures lapās vai sekotājās paaudzēs, kas šos satricinājumus, kā nezūdīgu dārgumu vai svētumu, nodod tālāk iedvesmei un apbrīnai. Tādēļ arī mūsu dienās nav zudusi Latvijas brīvības kara leģenda, kas atmirdz pašu kaŗotāju acīs un sirdīs, un kas tādēļ būtu saglabājama arī tautas jauno paaudžu dvēselēs.

Ir jānostaigā prāvs ceļa gabals atpakaļ, lai nonāktu vietā un brīdī, kur radās domas par neatkarīgu Latviju un izlauzās ticība patstāvīgai latviešu valstij. Ja šīs ticīgās domas pirmoreiz plašāk uzdzirkstīja strēlnieku cīņās, kas apslāpa sniegos un ledū, tad jau reālāk tās izplaiksnījās 1918. /19. gados, kad ideja par neatkarīgu Latvijas valsti atradās uz konkrētizēšanās grūtā un ērkšķainā ceļa. Ja par ceļrādi varēja uzskatīt Latvijas patstāvības domas politisko gaitu un šai plāksnē taisīt lēmumus, tad ar to vien bija par maz, lai konkrētāk runātu par neatkarīgas un patstāvīgas valsts nodibināšanos. Politiskā gudrība vai tālredzība vēl neizteic pastāvības iegūšanu. Nepieciešams ieroču spēks — vīri un atkal vīri, kam sakāms gala vārds kaujas laukos.

Brīdī, kad tumsa šķita vissmagākā un notikumi ap patstāvības jautājuma un pasludinātās Latvijas brīvvalsts nosargāšanu bija samezgloti, spilgti izšķīlās ticības dzirksts: 1919. gada 3. janvāra rītā neliels pirmo karavīru pulciņš pārgāja Daugavas tiltu, virzīdamies uz Kurzemes pusi — bez pienācīga ietērpa, bruņojuma un no visām debesu pusēm draudīgu pretspēku apņemts. Saubu un neticības apsēsti malā stāvētāji tā gājienu padarīja vēl smagāku. Vienīgi viņi paši apzinājās, ka atiešana nenotiek, lai izbēgtu cīņai, bet lai to uzņemtos. Un jo dziļāk tie urbās Kurzemē, jo brāzmaināka kļuva viņu apņemšanās. Tie bija Latvijas pirmie karavīri — kalpakieši. Saplaka šaubas vienaldzīgajiem, kas sākumā bažīgi noraudzījās šo Latvijas fantastu apņēmīgajā rīcībā. Savā tālākajā gājienā kalpakieši ar savu pašaizliedzības piemēru noskaņoja apvidus, kur tiem nācās cauri soļot, dodoties uz Kurzemi. Un kad 3. martā pie Ventas sākās šo lielo ticētāju uzbrukums, viņu rindās bija jau 600 vīru ,bruņotu automatiskiem ieročiem. Tieši morālā ziņā tas bija izlases spēks — ar skaidru mērķa apziņu un ticību Latvijai. 3. marta rītā, pārejot Ventu, faktiski bija sākusies Latvijas atbrīvošana no dienvidiem. Boļševiku fronti saplauza, un uzbrukums neatturami vēlās uz priekšu: 6. martā kalpakieši jau vajāja atejošo ienaidnieku. Pie Skudru mājām Kalpaka bataljonu saņēma nikna uguns — izcēlās šīva apšaudīšanās, līdz noskaidrojās pārpratums. Kāda vācu dzelzs divīzijas vienība kalpakiešus bija noturējusi par lieliniekiem. Kļūmīgajā sadursmē bija upuri — smagi ievainots kaujas laukā mira kalpakiešu komandieris pulkv. Oskars Kalpaks un daži viņa līdzgaitnieki. Vienības vadību pārņēma kapteinis Jānis Balodis.

Varonīgā komandiera zaudējums dziļi saviļņoja karavīrus un tautu. Bet notikumi un cīņas darbība nedrīkstēja apstāties. Uzbrukumi turpinājās, un marta mēneša beigās fronte jau virzījās gar Lielupi. Pretinieka karaspēks tika sakauts un dezorganizēts. Arī visās turpmāko cīņu gaitās kalpakieši pierādīja slavējamu drosmi un varonību. Bruņoti ar nedragājamu ticības spēku, kopā ar ziemeļniekiem tie palīdzēja atbrīvot no iebrucējiem visu Latvijas territoriju. Tā viņi savu pienākumu bija veikuši līdz galam.

Kopš šī spožā laikmeta iznīcinātāju notikumu lavīna ir vēlusies pāri arī mūsu reiz brīvajai zemei un tautai ,iznīcinot tās fizisko brīvību. Tautu pašnoteikšanos un patstāvības tiesības ir sadragājis patvaldīgais sarkanais imperiālisms. Baltijas jūras piekrastē triju ziedošu dārzu vietā regojas nāves un posta tuksnesis.

Bet atceroties pirmos cīnītājus, jautāsim sev šais tumšajās stundās un gados: cik mums pašiem vēl ticības Latvijai.? Cik mums vēl iekšēja spēka pārvarēt laikmeta bezcerību? Vai mēs paši vēl sevī nesam kalpakiešu ticību, kas šķalc darīja brīnumus? Vai nav jau mūsu vidū tādi, kas pametuši ticību Latvijai, padarīja vēl smagāku. Vienīgi viņi aiz sevis izdzēsdami latviskās pēdas un savu latvisko izcelsmi? Taisnība — notikumu negātīvie risinājumi moka un satricina mūsu spēkus. Ir tiešām vajadzīga dzelžaina izturība, pašpaļāvība un drosme, lai skatītos vaigā notikumiem un rīcībai, kas līdzgaitnieki. Vienības vadību dzīgi launai sērgai aizmiglo ceļu uz neatkarīgu Latviju. Bet ja arī viss zūd un grīļojas ,loģiski domātāju cilvēku tomēr nekad neatstāj paļāvība taisnīguma un tiesību uzvarai. Šī pēdējā un vienīgā ticība mūsos nedrīkst apsīkt. Arī toreiz bija viena zvaigzne, kas gaismoja kalpakiešu šķietami drūmo gājienu uz Kurzemes pusi. Ja viņi neticētu uzsākto gaitu tiesīgumam un Latvijas brīvības idejai, viņu cīņām un upuriem nebūtu jēgas, un viņos pašos nebūtu tā morālā spēka ,kas nepieciešams lielā mērķa sasniegšanai.

MŪSU DARBS NAV VELTĪGS

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas aprūpes komitejas locekļiem šinīs dienās ir bijusi iespēja ieskatities vēstulēs, kuŗas nākušas no Latvijas. Vēstules pie sūtītas vairākiem tautiešiem kā pateicība par saņemtiem sainiem, kas sūtīti ar DV grāmatnīcas starpniecību, 123 Huron St., Toronto. Pēc vēstulēm spriežams, ka Latvijā visos apgabalos nav viens un tas pats dzīves standarts. Piemēram, Liepājā ir sliktāki apstākļi nekā Valkā un Rīgā, bet Daugavpilī vidēji u. t. t. Uz minētiem rajoniem ar Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā gūtajiem līdzekļiem aprūpes komiteja nosūtīja pārtikas standartsainus tieši uz vīsām tām adresēm, kuŗas tautieši bija šai komitejai uzdevuši. Kā zināms, DV Toronto aprūpes komiteja no lielāka vairuma medikamentu sūtīšanas slimo tautiešu vajadzībām dzimtenē atturējās. Liekas, tas arī bijis pareizi.

Kāda veca māmuļa raksta: „. . . mūsu kolchozā runā, ka Amerikas zāles nav labas ,un tikai tādēļ, ka garajā ceļā zāles tiek apmainītas un ar apmaiņu tām zālēm cilvēki saindējas."

Citi raksta: „. . . Nezinām tieši, kas mums ir atsūtījis vienu pārtikas saini; tas tiešām bija vērtīgs ne tikai materiālā ziņā, bet vērtīgs arī garīgās apziņas stiprināšanai, jo zinām, ka kaut kur vēl dzīvo cilvēki, kuŗi nav citus aizmirsuši, bet turpina latviski runāt un latviskus darbus darīt . . . izsakām savu sirsnīgo paldies Jums un it visiem, kuŗi šo saini man sūtījuši. Domājam, ka paldies sakāms arī Jums, jo bez Jūsu palīdzības mēs neko nesaņemtu . . ."

Tālāk: „Labi, ka Jūs necentāties mums zāles sūtīt, tās ir dārgas un nav drošas — ar jūsu zālēm mūsu apkārtnē ir vairāki saindēti. Laudis runā, ka pastā pie kontroles zāles samaina . . ."

Šeit jāpiezīmē, ka kāds no aprūpes komitejas locekļiem, nosūtījis vienu saini uz Latviju ar parasto aģentūru starpniecību, bet Toronto latviešu ārsta izrakstītus medikamentus nosūtījis tieši pa pastu ar 80 centu pastmarku, atbilde šāda: „. . . Sūtītās zāles mēs saņēmām, un par tām nekāda muita nebija, pēc iepriekšējās Jūsu vēstules, kuŗā bija aprakstīta zāļu krāsa un forma, kā arī lietošanas kārtība, liekas, ka zāles ir oriģināliesaiņojumā un nekas nav apmainīts. Zāles bija ceļā 3 nedēļas, bet sainis — 5 nedēļas, pie kam par saini dabūjām piemaksāt 10 rubļu; nezinām, kāpēc, jo sainis bija jau pienācīgi apmaksāts. 10 rubļu ir tik sīka nauda, ka par to var nopirkt apmēram vienu kilogrammu cukura . . ." Tālāk seko sirsnīgi pateicības vārdi.

Aprūpes komiteja, publicējot šo rakstu, nedomā nevienam tautietim brīvajā pasaulē norādīt, kā saiņi vai medikamenti sūtāmi, bet gan paziņot mūsu ziedojumu devējiem, ka saiņi, kuŗus aprūpes komiteja ir izsūtījusi, savu mērķi ir sasnieguši; tāpat arī to, ka sūtījumi sasnieguši tiešās personas, kuŗām palīdzība patiešām ir bijusi nepieciešama. Reizē ar to mūsu Ziemassvētkos savāktie naudas līdzekļi ir izsmelti.

Tautieši, kuŗi vēlētos kādu iepriecināt Lieldienās, savus ziedojumus var katrā laikā nodot DV namā, 123 Huron St., P. Ratniekam, vai tieši aprūpes komitejas locekļiem. Aizrādām, ka minētās vēstules ir ļoti sirsnīgas, un paldies attiecas arī uz ikvienu ziedojumu devēju un ziedojumu vācēju, jo dzimtenē saiņu saņēmējs lielāko tiesu nezina, kuŗš saini sūtījis, un tādēļ viņa pateicība ir domāta visiem.

DV Toronto aprūpes komiteja

Sadalīts Preses balles atlikums

23. februārī LPB Kanadas kopas valdes sēdi vadīja pr-dis Dr. H. Tichovskis.

Valde iepazinās ar 31. janvārī rīkotās Preses balles ienākumu un izdevumu pārskatiem, pie kam nolēma tiratlikuma lielāko daļu sadalīt kultūrāliem mērķiem šā: Toronto Latviešu biedrības sestdienas pamatskolai piešķirs $50,00; Latviešu studentu centr. s-bas stipendiju fondam — $50,00; LNAK Skolu fondam — $50,00; Toronto latviešu tautās augstskolas ģimnazijai — $25,00; Minsteres latviešu ģimnazijai — $25,00; jauniešu žurnālam „Ceļinieks" — $25,00 un žurnālam „Trimdas skola" — $25,00.

Valde skatīja cauri arī vairākus iesniegumus, to starpā kopas biedra L. Krūmāja lūgumu — aizsargāt viņa tiesības uz pseudonimu Vilibalds Drosmiņš, ko viņš mantojis no sava mirušā brāļa un lieto presē.

Šo jautājumu vispusīgi pārrunājusi un, balstoties uz ievākto informāciju, valde atzina, ka Leonhards Krūmājs, blakus mantošanas momentam, pseudonīmu Vilibalds Drosmiņš pirmais sācis lietot trimdas presē, tā nodibinot šī pseudonima lietošanas, resp. īpašuma tiesības, kas presē un sabiedrībā respektējamas.

Arī šogad kopas valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas notiek pa pastu. Vēlēšanu komisija vēlēšanu materiālus jau izsūtījusi; balsošana izdarāma līdz 5. martam.

VĒSTULE NO DZIMTENES

L. Lustem (kādreiz dzīvojis Montreālā). Uzdodiet savu adresi LA kantorim.

Zaigu Papardi un Bruci Gloveru salaulāja māc. A. Lūsis 22. februārī Sv. Jāņa baznīcā Toronto.
Foto A. Jānītis

KANADĀ

TORONTO

HAMILTONĀ

● Hamiltonas latviešu filmu un foto kopas atklāšanas sanāksme notika 23. februārī piedalo ties inciātoru grupai, galvenokārt Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa „Rota" jauniešiem, kas atzina šādas kopas nepieciešamību un pārrunāja turpmāko darbību. Kopas uzdevums būtu apvienot Hamiltonas un apkārtnes foto un filmu intersentus, lai tā panāktu informācijas apmaiņu un ar šo darbības lauku iepazīstinātu pārējos tautiešus, sevišķi jauniešus. Vēlāk, ja nokārtosies telpu jautājums, kopa varēs sniegt publikai latviešu un cittautu filmu izrādes. Līdz tam laikam, kamēr tiks apzināti visi interesenti, kopas un filmu sekcijas vadību uzņēmās N. Ozoliņš, 75 Hyde Park Ave., Hamilton, tel. JA 7-3532 ,bet foto sekcijas — J. Kersteins, 37 Sherwoodrise, tel.: FU 5-9278.

Nākošā kopas sanāksme paredzēta 9. martā plkst. 6 v., 22 Cannon St., W. Aicināti visi interesenti.

● Hamiltonas Kristus draudze savu 1958. saimniecības gadu uzsāka ar $8,67 lielu atlikumu no pagājušā gada. Kārtējie izdevumi, kas kārtojami regulāri, ir $425,- mēnesī. Tādēļ kasieris aicina draudzes locekļus kārtot savus maksājumus pastiprinātā veidā, lai varētu ne tikai segt kārtējos izdevumus, bet arī uzkrāt zināmu rezervi vasaras mēnešiem, kad ienākumi parasti ir mazāki. Maksājumus var kārtot ar aploksnēm baznīcā, kā arī pret kvītīm pie visiem padomes locekļiem. Pilsētā iepērkoties, ir izdevīgi to izdarīt pie Zitmaņa kunga „Atlantic Jewellers", 170 James St., North. Kasieris lūdz pa pastu sūtīt tikai čekus vai naudas pārvedumus, bet nevis skaidrā naudā. Kasiera jaunā adrese: 80, Duke St., Apt. 15. Tel. JA 7-2553. — H. Majoriņš.

LONDONĀ, ONT.

● Gadskārtējais karnevāls Londonā, Soreiz „Jūras dzelmē", notika 22. februārī gaumīgi dekorētā zālē pie labas mūzikas. Apmeklētāju skaits pārsniedza simtu, pie kam bija arī sveštautieši. Daudzas raksturīgākas maskas vērsa uz sevi uzmanību; piem., nēģeriete, velns, kaķis u. c. Godalgaš saņēma: Alu cilvēks — E. Bite (1. god.), Ātrā palīdzība — V. Paukšēna (2. god.), Mazā japāniete — A. Albertiņa (3. god.) un Klaidonis — A. Ūdris (4. god.). Bez tam pārsteiguma dejās godalgoti 2 pāri — 1. G. Brikmanis un E. Lestiņa, 2. A. Beitāns un V. Paukšēna. Dāmu komitejas bija rūpējušās par brīviem uzkožamiem, kuŗiem patērētāju netrūka. Jautrība un prieks valdija šai karnevālā. Ps.

MIRIS JĀNIS KAINAŠS

Sanpaulā, Brazilijā 13. janvārī, pēkšņi uz ielas pakritis un miris bij. L. U. mācības spēks pie ūdensbūvju katedras Jānis Kainašs. Kopš ierašanās Brazilijā J. Kainašs dzīvojis ļoti trūcīgi, strādādams kādā firmā par ļoti zemu atalgojumu. Kā zinātnieks, viņš nav varējis iedzīvoties svešajā vidē un arī atrast savai kvalifikācijai atbilstošu darbu. Bez tam, dzimis 1885. g. 14. jūnijā, Rigā, viņš Brazilijā ietilpa tai ļaužu kategorijā, kuŗai vecuma dēļ maz izredžu uz pieņemšanu kaut kādā darbā. Viņu Sanpaulas Kampograndes kapsētā pavadīja Sanpaulas Latviešu baptistu draudzes māc. Hūgo Alnis, kuŗa draudzes locekļis viņš bija. J. Kainašs atstāja sievu un 11 gadus vecu meitiņu. Sanpaulas latviešu akadēmiski izglītoto vārdā no nelaika atvadījās ev. - lut. māc. Jēkabs Mekšs.

L. R.

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopai jauna priekšniece

Ilggadīgajai DV Toronto nodaļas Vanadžu priekšniecei M. Gruzītei atsakoties turpmāk uzņemties kopas priekšnieces pienākumus, par kopas turpmāko vaditāju ievēlēja Moniku Jonāni, bet komitejā darbosies Vere Bebre, Pauline Borisule, Zelma Grekere, Lūcija Libiete, Elza Medne un Meta Zaķe.

DAUGAVAS VANAGI

DV apvienību Minneapolē vada atkal H. Kiperts

DV apvienības Minnesotā rādīja aprūpes nozare ar vaditāpilnsapulcē piedalijās 64 DV ju J. Polleiti, kas devusi relātibiedri, apmēram 50% no visa vi lielāko aprūpes summu. Ziebiedru skaita, kas tagad sasniedzis 140. Pilnsapulci vadīja V. Vizulis, protokolēja J. Melbārdis. Pēc pr-ka P. Arāja ziņojuma par valdes darbību, tālāk ziņojumus sniedza atsevišķo nozaru vaditāji. Vislabākās sekmes uzdarbā bijusi dāmu komiteja. Par sevišķu centību DV darbā pilnsapulce izteica pateicību L. Ratermanei un A. Dambitei.

Stājoties pie jaunās valdes vēlēšanām, par apvienības priekšnieku ievēlēja Henriju Kipertu, bet valdē J. Polleiti, K. Augstkalnu, E. Indi, V. Kalnāju, P. Arāju un T. Geistautu. Revizijas komisijā E. Barobu, T. Brīvkalnu un J. Melbārdi. Par delegātiem DV kongresam ievēlēja H. Kipertu un K. Augstkalnu. Budžetu tekošam gadam pieņēma $5.000,00 apmērā — ieņēmumos un izdevumos. Visa sarakste turpmāk rakstāma H. Kipertam, 3415 - 16 Ave., S., Minneapolis 7, Minn., USA.

Latviešu ārsti Toronto

Silvija Užāns, 552 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

KAUT MUMS BŪTU VAIRĀK TĀDU DARBINIEKU KĀ HUGO ATOMS UN OJĀRS GOBIŅŠ

Latvija Amerikā redakcijai:

Sirsnīgi pateicos J. Grodnim un V. Šmitam par vēstulēm Latvijai Amerikā; tās rāda, ka esam modrībā par mūsu jaunatnes darba problēmām un darba darītājiem.

Abās vēstulēs ir izteikta pateicība Hugo Atomam par labi veikto darbu, kad viņš bija ALJA's informācijas nozares vadītājs. Arī es personīgi varu tikai pievienot klāt savu paldies par paveikto. Hugo Atomu latviešu jaunieši tiešām var uzskatīt kā zināmu paraugu tam, ko var paveikt latviešu jaunietis, dzīvojot atsevišķi no pārējiem.

Ja valdes locekļi pag. gada 21. un 22. decembŗa sēdē atzina, ka pārkārtošanās nepieciešama (7 par, 2 atturas), tas nenozīmē, ka Hugo Atoms būtu izstumts. Viņa darba lauks ALJA'ā ir ļoti plašs — brošūras KAS IR ALJA rediģēšana un sakārtošana, darbošanās kolēģijā, kuŗa vāc materiālus brošūras izdošanai angļu valodā par jaunatnes dzīvi aiz dzelzs aizkara, darbošanās pie materiālu izvērtēšanas šī gada Jaunatnes nedēļai, palīdzība Jaunatnes svētku pretkomūnistiskās izstādes iekārtošanā u. t. t. Tāpat Hugo Atoms nav nekādā veidā traucēts izteikt savas domas presē, arī neesot par ALJA's informācijas nodaļas vadītāju.

Tiešs paskaidrojums pie J. Grodņa vēstules: ALJA's valdes sēdē izteiktā piezīme par to, ka minētais raksts pilnībā neatbilst ALJA's valdes domām, attiecas uz Hugo Atoma rakstu „Mūsu nākotnes Latvija" (L. A. 6. nov.). Šinī rakstā valdes locekļiem ne visai piemērots šķita veids, kādā kritizēts Latvijas autoritārās iekārtas posms. Minētai kritikai iespējami dažādi iztulkojumi.

ALJA's valde nebūt nav pret kāda vēstures posma vai personas vērtēšanu, jo no pagātnes kļūdām jāmācās, veidojot nākotni Jaunatne vienmēr ir vēlējusies zināt patiesību, un šīs ziņas ir jāsniedz, lai tā pati varētu viņa izvērtēt.

Pie V. Šmita vēstules vēl jāpiezīmē, ka ALJA's valde nav izteikusi aizspriedumus pret ALJA's publiskās informācijas nozares vadītāja O. Gobiņa izdotajā žurnālā „Brīvības Talcinieks" ievietotajiem rakstiem, bet gan tikai izteikusi mazu paskaidrojumu, ka red. O. Gobiņa piezīme 2. nr. 28. lappusē valdes locekļiem šķita mazliet nevietā, jo ALJA's valde respektē visu to politisko partiju darbu, kas strādā Latvijas atbrīvošanas labā. Tikai visām politiskajām partijām sadarbojoties, ne apkarojoties, būs iespējams kaut ko panākt. Tolerance ir ceļš uz to, ka reiz visas latviešu politiskās partijas varēs sanākt kopīgā kongresā un nodefinēt kopīgo cīņas programmu.

ALJA's darba plānos pretkomūnistiskā cīņa ir viens no centrālajiem uzdevumiem. Amerikā dzīvojošā jaunatne var būt laimīga, ka mums ir Ojārs Gobiņš (politisko zinātņu stud.), kas nenogurstoši veido ALJA's publiskās informācijas nozari ar nozīmīgu faktoru šajā cīņā. „Brīvības Talcinieks" ir viena no saitēm, kas vienos un palīdzēs gūt daļu no nepiešiešamajām zināšanām šai cīņai.

Valdis Muižnieks,
ALJA's priekšsēdis

PATEICĪBA

Latviešu dāmu komiteja Sault Ste Marie, Ont., Kanadā ziedojusi slimās rakstnieces Ilonas Leimanes atbalstam $20,00, par ko laipnajām tautietēm sirsnīgs paldies.

LPB Kanadas kopas valde

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS LONDON • • S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

TLB SESTDIE
SKOLA rīk
un L. Auzānes - Vītoliņas varoņdrā

Ž. Unāms

2:1 PAR LABU KĀ

1. OBJEKTĪVĀ UN SUBJEKTĪVĀ VĒSTURE

„Latvijs Amerikā" 4. janvāŗa numurā ievietots T. Puisāna raksts „Kaut kas nav kārtībā", kur izteiktas piezīmes par manu rakstu par Dr. M. Valtera sarakstī ar K. Ulmani un V. Munteru „Tumšo dienu atbalsis". Reizē ar šo avīzes numuru saņēmu arī sūtņa Dr. M. Valtera vēstuli, kuŗā viņš raksta, ka pret manu rakstu „Latvijai Amerikā" esot piesūtījis vairāku burtnīcu gaŗu apcerējumu ar citāda veida apradījumiem. Tā ka Dr. M. Valtera ieskati par Kārli Ulmani un Latvijas likteņigajām dienām man pietiekami labi zināmi no daudzām gaŗām sūtņa vēstulēm, tad šīs piezīmes lai būtu atbilde uz abiem rakstiem — uz Dr. M. Valtera un uz T. Puisāna. Dr. M. Valtera rakstā varētu palikt neievērota tikai viena otra sīkāka nianse, bet nianses jau aizvien aizved uz pārāk tāliem blakus ceļiem. Tas daudz neko negrozīs pie šī raksta galvenās pamatdomas, ka objektīvā vēsture un to veidotāji noteikti šķirami no subjektīvā personīguma, un ka pilnīgi nevienā un nedibināti ir Kārļa Ulmaņa personas nievājumi kā grāmatās, tā avīžu rakstos .Personas nievājums un zaimojums nav darbības kritika. Tās ir divas gluži dažādas un šķiramas lietas. Nevarēja domāt, ka tas kādreiz notiks par Kārli Ulmani no tās puses, no kuŗas to vismazāk varēja gaidīt. Nevarēja domāt, ka tie, kas ir bijuši ilggadīgi un tuvākie Ulmaņa līdzstrādnieki, laus tam mierīgi notikt bez jebkādas pretakcijas. Vēl vairāk. Pirms dažiem gadiem kādā trimdas laikrakstā bija lasāms ievadraksts par Draudzīgo aicinājumu. To bija rakstījis kāds cilvēks, ka Ulmanis savā laikā izvirzīja augstā un atbildīgā amatā. Tagad trimdā Draudzīgo aicinājumu viņš bija aprakstījis visos sīkumos, bet šī pasākuma autoru — Ulmani — aizmirsis pieminēt. Es nejūtos sevišķi aicināts aizstāvēt Ulmani un viņa laiku, kuŗā ir arī šīs tas kritizējams, bet tādē ir bijis un tas pieder jau vēsturei. Bet tā ka Ulmaņa tuvākie cīņu biedri klusē, tad tiešī aprādītās parādības ir tās, kas pamudina ņemt vārdu un rakstīt ne tā, kā „viena, otra vēsma pūš."

Raksta autors T. Puisāns sevi stāda priekšā kā jaunu vēsturnieku. Ir patikami, ka mūsu jaunā paaudze interesējas par Latvijas vēsturi un tās liktenīgajām dienām. Tā ir pazīme, ka mūsu tautas zaļais koks tik ātri nekaltīs. Kas turpretim attiecas uz rakstos skartajiem būtiskajiem jautājumiem, tad zēl, ka jaunais vēsturnieks nav pacenties manu rakstu izlasīt uzmanīgāk, tad nebūtu radušies daži acīmredzami pārpratumi un autoram nebūtu palicis neskaidrs mana raksta nolūks. T. Puisāns manu rakstu esot sapratis tā, ka es „nosodot Dr. M. Valteru par to, ka viņš vispār publicējis savu saraksti ar K. Ulmani un V. Munteru" un ka „šī grāmata esot it kā traips brīvās Latvijas idejai." Es nekad neko tamlīdzīgu neesmu teicis. Arī mani vēsture drusku interesē, un es priecājos par katru jaunu darbu un publicējumu, kas objektīvi apgaismo Latvijas jautājumus. Bet ir divējādas vēstures: objektīvā un subjektīvā. Objektīvā ir neitrāla un patiesa, subjektīvā ir personīga, un dažreiz tā var būt arī netaisna. Ja ir pareiziba domai, ka naidā cilvēks var būt patiess, tad sarūgtinājumā cilvēks dažreiz var būt arī netaisns un nodarīt daudz ļauna ne tikai notikumiem un citiem cilvēkiem, bet arī pats sev. Un Dr. M. Valters pēdējos gados ir ļoti sarūgtināts.

2. VIENS VIRS PRET VESELU PAAUDZI

Ja Kārlis Ulmanis, kā pirmais, ilggadīgais un pē valdības galva, simboliski saplūs vijas jēdzienu, t Valters manās ac jama persona kais no vēl dzīv valsts idejas pir jiem. Bet savā ka viņš pēc Latv nedibināti atbīdī lītiskās dzīves, sāka dažās brošū nonievāt ne til pilnvaras", bet ni, kas šīs pilnv labā ticībā, ka a līdzēt Latvijas Valters savu ag Ulmani sāka a ziedznieku ,par tāju, viņa politi asociālu politiku Valters būtu sa cējis tādus fak par to pārliecin tu nekādu iebil raksta Valters, sūrā ,15. maija stāj vienkāršas spaidu. Un ta vērsts ne tikai ni vien, bet pr neatkaribas lai paaudzi. Protam Valteram nolieg ronību: vienam ciņā pret veselu arī es savā ra šādā Dr. Valte dūrusies pret j sabiedrības „Valters pats apstākļiem ievi rotā un neciem

Ženēva Valte kāli grozīja. Z nepareizos sub par Ulmani, u tikai pēc kara, ka Valters sav palikt savas sa tivitātes gūstā si un nedibi Kārli Ulmani

DĀRGA

Sakarā ar d režīma mikstū tiskajā Polijā bija vēlēšanās mēm kaut va kos, bet šie pr īsi. Ja līdz šī vajadzīgo ārzem ja jāmaksā ti tagad komūn mumam ierob nas kāri, ir veikalu ar ārz kot tām jaun nas. Polijas jumam uz Rie tagad maksā stoši) zlotu, pārjūras zem ments maksā redzēts vēl k 2.000 zlotu ap ju robeas šķ virzienā, kas gājieni poļie mēm dara p mu, jo strādā mēnesi Polijā zlotu.

Diplomātisk mandējumu ārzemju pas teresanti atzi ļošanai uz c zemēm ārzem vajadzīgas. L no ceļojum vairs neatgrie ti pilnīgi no paaugstinās u guri, bet atzi ļojumiem r mēr līdzi ve pirktas un l radot ne vie pitālistisko bet veicinot lotāju ieves kasei esot ra dējumi.

DV TORONTO NODAĻ
rīko sestdien, 8. martā, plkst.
DV namā, 123 Huron St., T
BIEDRIEM un VIŅU IEVESTAJIE
KALPAKA PIEMIŅAS
ar referātu par Kalpaka cīņu
Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. At
kalpakiešu aprūpei.
DV TOR

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASITĀJU vēstules

KAUT MUMS BŪTU VAIRĀK TĀDU DARBINIEKU KĀ HUGO ATOMS UN OJĀRS GOBIŅS

Latvija Amerikā redakcijai:

Sirsnīgi pateicos J. Grodnim un V. Šmitam par vēstulēm Latvijai Amerikā; tās rāda, ka esam modrībā par mūsu jaunatnes darba problēmām un darba darītājiem.

Abās vēstulēs ir izteikta pateicība Hugo Atomam par labi veikto darbu, kad viņš bija ALJA's informācijas nozares vadītājs. Arī es personīgi varu tikai pievienot klāt savu paldies par paveikto. Hugo Atomu latviešu jaunieši tiešām var uzskatīt kā zināmu paraugu tam, ko var paveikt latviešu jaunietis, dzīvojot atsevišķi no pārējiem.

Ja valdes locekļi pag. gada 21. un 22. decembra sēdē atzina, ka pārkārtošanās nepieciešama (7 par, 2 atturas), tas nenozīmē, ka Hugo Atoms būtu izstumts. Viņa darba lauks ALJA'ā ir ļoti plašs — brošūras KAS IR ALJA rediģēšana un sakārtošana, darbošanās kollēģijā, kuŗa vāc materiālus brošūras izdošanai angļu valodā par jaunatnes dzīvi aiz dzelzs aizkara, darbošanās pie materiālu izvērtēšanas šī gada Jaunatnes nedēļai, palīdzība Jaunatnes svētku pretkomūnistiskās izstādes iekārtošanā u. t. t. Tāpat Hugo Atoms nav nekādā veidā traucēts izteikt savas domas presē, arī neesot par ALJA's informācijas nodaļas vadītāju.

Tiešs paskaidrojums pie J. Grodņa vēstules: ALJA's valdes sēdē izteiktā piezīme par to, ka minētais raksts pilnībā neatbilst ALJA's valdes domām, attiecas uz Hugo Atoma rakstu „Mūsu nākotnes Latvija" (L. A. 6. nov.). Šinī rakstā valdes locekļiem ne visai piemērots šķita veids, kādā kritizēts Latvijas autoritārās iekārtas posms. Minētai kritikai iespējami dažādi iztulkojumi.

ALJA's valde nebūt nav pret kāda vēstures posma vai personas vērtēšanu, jo no pagātnes kļūdām jāmācās, veidojot nākotni. Jaunatne vienmēr ir vēlējusies zināt patiesību, un šīs ziņas ir jāsniedz, lai tā pati varētu visu izvērtēt.

Pie V. Šmita vēstules vēl jāpiezīmē, ka ALJA's valde nav izteikusi aizspriedumus pret ALJA's publiskās informācijas nozares vadītāja O. Gobiņa izdotajā žurnālā „Brīvības Talcinieks" ievietotajiem rakstiem, bet gan tikai izteikusi mazu paskaidrojumu, ka red. O. Gobiņa piezīme 2. nr. 28. lappusē valdes locekļiem šķita mazliet nevietā, jo ALJA's valde respektē visu to politisko partiju darbu, kas strādā Latvijas atbrīvošanas labā. Tikai visām politiskajām partijām sadarbojoties, ne apkarojoties, būs iespējams kaut ko panākt. Tolerance ir ceļš uz to, ka reiz visas latviešu politiskās partijas varēs sanākt kopīgā kongresā un nodefinēt kopīgo ciņas programmu.

ALJA's darba plānos pretkomūnistiskā ciņa ir viens no centrālajiem uzdevumiem. Amerikā dzīvojošā jaunatne var būt laimīga, ka mums ir Ojārs Gobiņš (politisko zinātņu stud.), kas nenogurstoši veido ALJA's publiskās informācijas nozari ar lozinīgu faktoru šajā ciņā. „Brīvības Talcinieks" ir viena no saitēm, kas vienos un palīdzēs gūt daļu no nepieciešamajām zināšanām šai ciņai.

Valdis Muižnieks,
ALJA's priekšsēdis

manuskriptus saīsināt.
us neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
astmarka.
ciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās
akcijas viedoklim.

kavējoties atbildēsim;
aisa pastu bezmaksas
ugus.
N PASKAIDROJUMI
VALODĀ.

TLB SESTDIENAS SKOLA rīko

KALPAKA PIEMIŅAS BRĪDI

un L. Auzānes - Vītoliņas varoņdrāmas JERSIKA izrādi svētdien, 2. martā, pl. 2,30, 62 Claremont ielā, Toronto.

Visi laipni lūgti šo skolas sarīkojumu atbalstīt.

Ž. Unāms

2:1 PAR LABU KĀRLIM ULMANIM

1. OBJEKTĪVĀ UN SUBJEKTĪVĀ VĒSTURE

„Latvijs Amerikā" 4. janvāŗa numurā ievietots T. Puisāna raksts „Kaut kas nav kārtībā", kur izteiktas piezīmes par manu rakstu par Dr. M. Valtera sarakstī ar K. Ulmani un V. Munteru „Tumšo dienu atbalsis". Reizē ar šo avīzes numuru saņēmu arī sūtņa Dr. M. Valtera vēstuli, kuŗā viņš raksta, ka pret manu rakstu „Latvijai Amerikā" esot piesūtījis vairāku burtnīcu gaŗu apcerējumu ar citāda veida aprādījumiem. Tā ka Dr. M. Valtera ieskati par Kārli Ulmani un Latvijas liktenīgajām dienām man pietiekami labi zināmi no daudzām gaŗām sūtņa vēstulēm, tad šis piezīmes lai būtu atbilde uz abiem rakstiem — uz Dr. M. Valtera un uz T. Puisāna. Dr. M. Valtera rakstā varētu palikt neievērota tikai viena otra sīkāka nianse, bet nianses jau aizvien aizved uz pārāk tāliem blakus ceļiem. Tas daudz neko negrozīs pie šī raksta galvenās pamatdomas, ka objektīvā vēsture un to veidotāji noteikti šķiŗami no subjektīvā personīguma, un ka pilnīgi nevietā un nedibināti ir Kārļa Ulmaņa personas nievājumi kā grāmatās, tā avīžu rakstos. Personas nievājums un zaimojums nav darbības kritika. Tās ir divas gluži dažādas un šķiŗamas lietas. Nevarēja domāt, ka tas kādreiz notiks par Kārlī Ulmani no tās puses, no kuŗas to vismazāk varēja gaidīt. Nevarēja domāt, ka tie, kas ir bijuši ilggadīgi un tuvākie Ulmaņa līdzstrādnieki, laus tam mierīgi notikt bez jebkādas pretakcijas. Vēl vairāk. Pirms dažiem gadiem kādā trimdas laikrakstā bija lasāms ievadraksts par Draudzīgo aicinājumu. To bija rakstījis kāds cilvēks, ko Ulmanis savā laikā izvirzīja augstā un atbildīgā amatā. Tagad trimdā Draudzīgo aicinājumu viņš bija aprakstījis visos sīkumos, bet šī pasākuma autoru — Ulmani — aizmirsis pieminēt. Es nejūtos sevišķi aicināts aizstāvēt Ulmani un viņa laiku, kuŗā ir arī šis tas kritizējams, bet tāds ir bijis un tas pieder jau vēsturei. Bet tā ka Ulmaņa tuvākie ciņu biedri klusē, tad tieši aprādītās parādības ir tās, kas pamudina ņemt vārdu un rakstīt ne tā, kā „viena, otra vēsma pūš."

Raksta autors T. Puisāns sevi stāda priekšā kā jaunu vēsturnieku. Ir patīkami, ka mūsu jaunā paaudze interesējas par Latvijas vēsturi un tās liktenīgajām dienām. Tā ir pazīme, ka mūsu tautas zaļais koks tik ātri nekaltīs. Kas turpretim attiecas uz rakstos skartajiem būtiskajiem jautājumiem, tad žēl, ka jaunais vēsturnieks nav pacenties manu rakstu izlasīt uzmanīgāk, tad nebūtu radušies daži acīmredzami pārpratumi un autoram nebūtu palicis neskaidrs mana raksta nolūks. T. Puisāns manu rakstu esot spratis tā, ka es „nosodot Dr. M. Valteru par to, ka viņš vispār publicējis savu saraksti ar K. Ulmani un V. Munteru" un ka „šī grāmata esot it kā traips brīvās Latvijas idejai." Es nekad neko tamlīdzīgu neesmu teicis. Arī mani vēsture drusku interesē, un es priecājos par katru jaunu darbu un publicējumu, kas objektīvi apgaismo Latvijas jautājumus. Bet ir divējādas vēstures: objektīvā un subjektīvā. Objektīvā ir neitrāla un patiesa, subjektīvā ir personīga, un dažreiz tā var būt arī netaisna. Ja ir pareizība domai, ka naidā cilvēks var būt patiess, tad sarūgtinājumā cilvēks dažreiz var būt arī netaisns un nodarīt daudz ļauna ne tikai notikumiem un citiem cilvēkiem, bet arī pats sev. Un Dr. M. Valters pēdējos gados ir ļoti sarūgtināts.

2. VIENS VĪRS PRET VĒSELU PAAUDZI

Ja Kārlis Ulmanis, kā pirmais, ilggadīgais un pēdējais Latvijas valdības galva, zināmā mērā simboliski saplūst kopā ar Latvijas jēdzienu, tad arī Dr. M. Valters manās acīs ir ļoti cienījama persona — viņš ir lielākais no vēl dzīvajiem Latvijas valsts idejas pirmajiem cīnītājiem. Bet savā sarūgtinājumā, ka viņš pēc Latvijas okupācijas nedibināti atbīdīts no aktīvi politiskās dzīves, Dr. M. Valters sāka dažās brošūrās un rakstos nonievāt ne tikai „ārkārtējās pilnvaras", bet arī Kārli Ulmani, kas šīs pilnvaras bija devis labā ticībā, ka ar tām varēs palīdzēt Latvijas stāvoklim. M. Valters savu agrāko draugu K. Ulmani sāka apzīmēt par noziedznieku „par Latvijas gremdētāju, viņa politisko darbību par asociālu politiku u. t. t. Ja M. Valters būtu sakopojis un publicējis tādus faktus, kas lasītāju par to pārliecina, pret to nebūtu nekādu iebildumu, bet tas, ko raksta Valters, piemēram, brošūrā „15. maija noziegums", atstāj vienkāršas zākāšanās iespaidu. Un tas bija ļoti asi vērsts ne tikai pret Kārli Ulmani viņš pēc Latvijas okupācijas nedibināti atbīdīts no aktīvi politiskās dzīves, Dr. M. Valters manās acīs ir ļoti cienījama persona — viņš ir lielākais no vēl dzīvajiem Latvijas valsts idejas pirmajiem cīnītājiem. Bet savā sarūgtinājumā, ka viņš pēc Latvijas okupācijas nedibināti atbīdīts no aktīvi politiskās dzīves, Dr. M. Valters sāka dažās brošūrās un rakstos nonievāt ne tikai „ārkārtējās pilnvaras", bet arī Kārli Ulmani, kas šīs pilnvaras bija devis labā ticībā, ka ar tām varēs palīdzēt Latvijas stāvoklim. M. Valters savu agrāko draugu K. Ulmani sāka apzīmēt par noziedznieku „par Latvijas gremdētāju, viņa politisko darbību par asociālu politiku u. t. t. Ja M. Valters būtu sakopojis un publicējis tādus faktus, kas lasītāju par to pārliecina, pret to nebūtu nekādu iebildumu, bet tas, ko raksta Valters, piemēram, brošūrā „15. maija nozie-gums", atstāj vienkāršas zākāšanās iespaidu. Un tas bija ļoti asi vērsts ne tikai pret Kārli Ulmani vien, bet pret visu Latvijas neatkarības laika pēdējo gadu paaudzi. Protams, nevar Dr. M. Valteram noliegt arī zināmu varonību: vienam pašam stāties ciņā pret veselu paaudzi! Tāpēc arī es savā rakstā uzsvēru, ka šāda Dr. Valtera rīcība bija atdūrusies pret ļoti krasu trimdas sabiedrības noraidījumu un „Valters pats sevi bija atļāvis apstākļiem ievirzīt ļoti nepiemērotā un necienīgā pozicijā."

Ženēva Valtera stāvokli radikāli grozīja. Zināmā mērā Valtera nepareizos subjektīvos ieskatus par Ulmani, un tādi ir radušies tikai pēc kaŗa, man bija bažas, ka Valters savā sarakstē varētu palikt savas sarūgtinātās subjektivitātes gūstā un atkal nepatiesi un nedibināti sākt zaimot Kārli Ulmani un radīt atkal tik pat negatīvu trimdas sabiedrības noskaņojumu pret sevi kā četrdesmito gadu beigās. Tās bija bažas — Valtera stāvokļa dēļ — ko bija gribēts nepārprotami izteikt rakstā. Žēl, ka jaunais vēsturnieks to ir sapratis citādi. Bažu pirmā puse tiešām ir ļoti sāpīgi attaisnojusies. M. Valters, par nožēlošanu, ir atkal smagi nonievājis Kārli Ulmani. Kā tas norādīts raksta pēdējā nolā — „Vārdi, no kuŗiem prāts atsakās" — M. Valters savas grāmatas ievadā Ulmanim un viņa līdzstrādniekiem veltījis spēcīgus epitetus. Cik es pazīstu Ulmani un Latvijas laiku, manās acīs Ulmanis nav ne noziedznieks, ne Latvijas gremdētājs, ne asociāls politiķis. Kamēr Valters to nav varējis pierādīt, es par šādiem vārdiem aiz kauna nosarkstu Valtera vietā, un uzskatu tos par viņa necienīgiem.

3. NEMOTĪVĒTA IESKATU MAIŅA

Tas, ko Dr. M. Valters tagad saka par Dr. Kārli Ulmani, ir tik lielā kontrastā tam, ko viņš ir teicis par Ulmani tad, kad pēdējais vēl bija amatā un arī pat vēl 1943. g. par ārkārtējām pilnvarām, ka šis jautājums jau 1943. g. prasījās pēc psiholoģiska un vēsturiska noskaidrojuma. Tā radās nodaļa „Ulmanis un Valters" grāmatā „Laiku atspulgā." Būtu ieteicams vēsturniekam T. Puisānam un ikvienam jaunākās paaudzes pārstāvim šo nodaļu uzmanīgi izlasīt. Tad nevarētu rasties tāds iespaids, ka man varētu būt kāda pretestība pret vēsturisku dokumentu publicējumiem.

Ja T. Puisāns meklē mana raksta nolūku, tad vienā daļā viņš tam piegājis diezgan tuvu, teikdams: „Ja Ž. Unāms ar savu rakstu ir gribējis izteikt dokumentos ieturēto jautājumu kritiku vai arī nodot latviešu publikai šo dokumentu vispusīgu izvērtējumu . . . tad par to autors pelnītu vissiltāko pateicību." Tikai žēl, ka rakstītājs to ir gan pateicis, bet tūdaļ arī secina, ka raksts tādu iespaidu neatstājot. Un otrs — ne deklarētais, bet ar faktiem un citātiem aprādītais — raksta nolūks ,kas sevišķi pasvītrojams, ir nostāja pret Kārļa Ulmaņa un viņa piemiņas nepamatotu nievāšanu. Ja kāds sāktu nedibināti zaimot Dr. M. Valteru, es uzstātos arī pret to, īstenībā esmu to jau vairākkārt darījis.

Turpinājumā: TRIMDAS BŪTĪ. BĀ IESLĒPTĀ NAIDA SAKNE

DĀRGĀS PASES

Sakarā ar dažiem pēdējā gada režīma mīkstinājumiem komūnistiskajā Polijā daudziem poļiem bija vēlēšanās izbraukt uz ārzemēm kaut vai ekskursiju nolūkos, bet šie prieki ir izrādījušies īsi. Ja līdz šim par ceļojumiem vajadzīgo ārzemju pasi Polijā bija jāmaksā tikai 300 zlotu, tad tagad komūnisti, lai līdz minimumam ierobežotu poļu ceļošanas kāri, ir uzsākuši ienesīgu veikalu ar ārzemju pasēm, nosakot tām jaunas rīkļu rāvēju cenas. Polijas ārzemju pase ceļojumam uz Rietumeiropas zemēm tagad maksā 3.000 (lasi trīs tūkstoši) zlotu, bet braucienam uz pārējūras zemēm tas pats dokuments maksā 5.000 zlotu. Ir paredzēts vēl kāds jauns nodoklis 2.000 zlotu apmērā par katrreizēju robeas šķēršošanu rietumu virzienā, kas parastajiem mirstīgajiem poļiem ceļošanu uz ārzemēm dara praktiski neiespējamu, jo strādājošo caurmēra alga mēnesī Polijā nepārsniedz 1.200 zlotu.

Diplomātiskā dienesta un komandējumu vajadzībām poļi no ārzemju pases baigajām nodevām gan ir atbrīvoti, bet ļoti interesanti atzīmēt, ka poļiem ceļošanai uz citām krievu satelitu zemēm ārzemju pases vispār nav vajadzīgas. Lai gan daudzi poļi no ceļojumiem rietumzemēs vairs neatgriežas, taču komūnisti pilnīgi noliedz pasu nodevas paaugstināšanai politisku aizmugurī, bet atzīstas, ka poļi no ceļojumiem rietumvalstīs vienmēr līdzi vedot visādas tur sapirktas un lētas mantas, ar ko radot ne vien „iespaidu" par kapitālistisko valstu labklājību, bet veicinot arī spekulāciju. Ceļotāju ievesto mantu dēļ valsts kasei esot radušies ļoti lieli zaudējumi.

DV TORONTO NODAĻA
rīko sestdien, 8. martā, plkst. 8 vakarā
DV namā, 123 Huron St., Toronto,
BIEDRIEM un VIŅU IEVESTAJIEM VIESIEM
KALPAKA PIEMIŅAS VAKARU
ar refetātu par Kalpaka ciņu nozīmi.
Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Atlikums par labu kalpakiešu aprūpei.
DV TORONTO NODAĻA

MONTREĀLAS SV. TRĪSVIENĪBAS DRAUDZĒ MĀC. A. VOITKUS IEVESTS AMATĀ

LNAK Izglītības un kultūras daļas vadītājs māc. A. Voitkus uzņēmies mācītāja pienākumus Montreālas Latv. Trīsvienības draudzē. Attēlā pēc ievešanasnas amatā, no kreisās: Montreālas Igauņu draudzes māc. K. Raudzeps, Sinodes prezidenta vietnieks N. Berner, māc. A. Voitkus, Toronto 1. latv. draudzes māc. A. Čops. 2. rindā: Montreālas Vācu misijas dr. māc. H. Luetkahoelter, vācu Jāņa dr. māc. J. Peters un Angļu Redeemer dr. māc. W. Nolting. Foto J. Baltiņš

Svētdien, 23. februāri Memorial Trinity baznicā Montreālā notika sviņiga jaunā Sv. Trīsvienības draudzes mācītāja A. Voitka ievešana amatā. Introdukciju izdarīja Kanadas sinodes prezidenta asistents māc. K. Berners, bet svētku dievkalpojuma spredīki teica Toronto 1. ev. - lut. draudzes māc. A. Čops, dedzīgos vārdos aicinot draudzi kalpot Dievam un savam tuvākajam. Skaisto dievkalpojumu kuplināja solistes N. Valdovskas un viņu koŗa Junda dziesmas, un tanī piedalījās ap 400 dievlūdzēju.

Reizē notika arī ievešanas draudzes padomes ievešana amatā, ko izdarīja pats draudzes mācītājs.

Pēc dievkalpojuma ap 250 draudzes locekļu un viesu pulcējās tējas vakarā, kur jauno mācītāju apsveica draudzes pr. v. Dr. A. Beldavs, bet no dāmu komitejas mācītāju un kundzi ar ziediem sveica dāmu kom. pr. N. Baumane. Vēl sveicienus nesa māc. V. Šēfers no Sv. Pāvila draudzes, māc. A. Čops no 1. ev. - lut draudzes un māc. A. Lūša un Sv. Jāņa dr. vārdā. No Kanadas Sinodes sveica māc. Berners. Draudzes vakars aizritēja lielā sirsnībā un draudzībā.

LIELA TĒLOTĀJAS MĀKSLAS SKATE

DZIESMU SVĒTKU LAIKĀ ŅUJORKĀ

AICINĀJUMS LATVIEŠU GLEZNOTĀJIEM, TĒLNIEKIEM, GRAFIĶIEM UN DAIĻAMATNIEKIEM

Šī gada vasarā no 4. — 6. jūlijam Ņujorkā notiks 2. vispārējie Dziesmu svētki ASV. Sakarā ar to Dziesmu svētku rīcības komiteja paredzējusi organizēt arī latvju tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstādi, kas notiks Dziesmu svētku laikā un vietā, W. 142 St. un 5-th Ave. stūrī, Armory ēkā. Izstādi atklās jau 3. jūlijā.

Piedalīties izstādē aicināti visi profesionāli latviešu gleznotāji, grafiķi un daiļamatnieki, kas dzīvo Amerikas kontinentā, kā arī Eiropā, Austrālijā vai Jaunzēlandē, jo šī izstāde paredzēta globālā apmērā.

Ikviens profesionāls latvju gleznotājs, tēlnieks un grafiķis varēs piedalīties izstādē ar 3 darbiem un netiks žūrēti, ja nebūs pretrunā ar ASV likumiem.

Šinī izstādē būs dota iespēja latvju mākslinieciem un daiļamatniekiem parādīt savu radošo darbu brīvi un vispusīgi. Darbu samēri un technika nav noteikta, tā atstāta paša mākslinieka ziņā un transporta iespējamību robežās.

Izstādes daiļamatniecības daļa tiks kārtota latviešu daiļamatnieku savienības ASV vadībā. Iepriekšēja reģistrēšanās daiļamatniekiem izdarāma pie Latviešu daiļamatnieku savienības ASV sekretāra uz sekojošu adresi: O. Grīns, Box 49, Westfield, Indiana.

Transportu un tā izdevumus uz Ņujorku jākārto daiļamatniekiem un mākslinieciem pašiem, bet atpakaļ sūtīšanas izdevumus segs Dziesmu svētku komiteja. Lai samazinātu transporta izdevumus, ieteicams izvairīties no smagiem un platiem rāmjiem biezu dēļu kastēs, bet gan sūtīt šauros logātos ietērptas gleznas. Arī izstādes kopiespaids būs viengabalaināks, ja rāmju jautājums būs atrisināts augšminētā veidā, un vieglāk būs veikt šīs lielās izstādes izkārtošanas technisko pusi. Ārpus Amerikas kontinenta dzīvojošie mākslinieki var sūtīt savus darbus (gleznas un grafikas) bez rāmjiem, sarullētā veidā.

Katrs latvju mākslinieks un daiļamatnieks saņems pēc šī laikrakstos publicētā vispārējā aicinājuma vēl atsevišķu personīgu aicinājumu, ja viņa adrese būs zināma. Tāpēc mākslinieki laipni lūgti paziņot iespējami ātrākā laikā savas jaunās adreses Dziesmu svētku rīcības komitejai: prof. Dr. Starcs, 9 Sherman Ave., New York, N. Y. Tel. LO 9-4820.

Daiļamatniekiem jāuzdod savas adreses Latviešu daiļamatnieku savienības sekretāram (O. Grīns, Box 49, Wesfield, Ind.). Tāpat aicināta latvju radošās mākslas topošā jaunaudze, piedalīties šinī izstādē, lai tādējādi dotu visplašāko pārskatu par latvju tēlotājas mākslas un daiļamatniecības stāvokli trimdas apstākļos.

Izstādi kārtos un vadīs gleznotājs prof. Augusts Annus.(35 Clarkson Ave., Brooklyn 26, N. Y. Tel. IN 2-3237.).

Katalogam vajadzīgās ziņas iesūtāmas līdz 1. maijam 1958. g., uz adresi: Prof. P. Starcs, 9 Sherman Ave., N. Y., bet darbi iesūtāmi no 1. jūnija līdz 15. jūnijam 1958. g. uz adr.: 2 King St. French Art Gallery, N. Y.

Katalogs paredzēts illustrēts. katrs mākslinieks būs reprezentēts ar vienu kādā sava darba attēlu melni-baltā reprodukcijā, ja būs iesūtīts darba foto attēls (uz spoža papīra) un ja mākslinieks būs ar mieru maksāt par klišeju (apm. 6 dol.).

Pēc kataloga iespiešanas klišeju mākslinieks vai daiļamatnieks saņems savā īpašumā. Foto attēls ar iemaksu par klišeju iesūtāms līdz 1. maijam. Sīkākas ziņas būs apkārtrakstā, ko saņems katrs latvju mākslinieks un daiļamatnieks, kuŗa adrese būs iepriekš pieteikta.

Vēl aizrādāms, ka mākslas izstādes un daiļamatniecības daļas mākslinieciskais iekārtotājs būs gleznotājs Arnolds Sildegs, administrātors — rotkalis Osvalds Grīns.

Dziesmu svētku komiteja aicina latvju mākslinieku un daiļamatnieku apzināties šīs latvju tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstādes lielo nozīmi un tanī piedalīties ar savu labāko un raksturīgāko sniegumu.

Šī mākslas izstāde iecerēta Latvijas valsts 40 gadu pastāvēšanas zīmē.

Šinī izstādē arī piešķirs ALA's Kultūras fonda 1958 .g. godalgu un Ņujorkas Dziesmu svētku komitejas atzinības diplomus par labākiem un izcilākiem sniegumiem latvju tēlotājā mākslā un daiļamatniecībā.

Mācītāja loma karavīru dzīvē

Nujorkas DV kārtējā mēneša sanāksmē, 24. febr. māc. R. Zariņš referēja par tematu „Jaunākais karavīru garīgajā aprūpē", iepazīstinot klausītājus ar mācītāja lomu atomlaikmeta bruņotajos spēkos.

Kā karavīru mācītāja prototips mums bija armijas mācītājs P. Apkalns, kas runāja uz karavīriem ar heroisku patosu. Citādu mācītāja tēlu mēs atrodam aprakstos par somu ziemas karu. Tas ir kluss cilvēks, kas ar slēpēm ierodas pie karavīriem priekšējās līnijās, vienam atnes cimdu pāri no mātes, otram vēstuli no līgavas. Tas parāda, cik daudzpusīga pieeja savam uzdevumam var būt karavīru mācītājam.

Otrā pasaules kaŗa laikā latviešu karaspēka daļās bija sava garīgā aprūpe.Policijas vienībam bija māc. A. Liepiņš, 15. divīzijai — māc. A. Kraulis un 19. divīzijai — māc. V. Voitkus. Pavisam īpatnējs raksturs bija karavīru garīgai aprūpei gūstā. Vienu baraku Zēdelghēmā latviešu karavīri bija pārvērtuši dievkalpojumu telpā. Tur bija iekārtots altāris ar kokā grieztu Pestītāja tēlu. Dievgalda trauki bija mākslinieciski darināti, par izejmateriālu lietojot konservu kārbas . . .

Zviedrijas baznīcai pienākas atzinība par tās pūlēm glābt latviešu leģionārus no izdošanas krieviem. Zviedrijas komūnisti par to asi uzbruka zviedru garīdzniekiem.

Māc. Zariņam bijusi izdevība iepazīties ar garīgās aprūpes darbu ASV bruņotajos spēkos un noklausīties karavīru mācītāju — kapelānu lekcijas. Otrā pasaules kaŗa laikā atklājās, cik liela loma ir karavīru psihiskajam noskaņojumam. Izrādās, ka augstākās kultūras cilvēkiem nervu sistēma ir trauslāka nekā primitīviem cilvēkiem. Modernā cilvēka nervu sistēma ir viegli ievainojama. Piemēram, vācu stukasu lidmašīnu uzlidojumu graujošā ietekme uz karavīru nerviem bija lielāka par cilvēku materiāliem upuriem. Novērojumi rāda, ka austrumu frontē stukasu uzbrukumi neatstāja tik dziļu iespaidu. Kaŗa beigās ap 20.000 amerikāņu karavīru ārstējās nervu slimnīcās. Dvēseles līdzsvara saglabāšanai kaŗa apstākļos liela loma piekrīt garīdzniekam.

Māc. Zariņam bijusi izdevība arī apmeklēt karavīru nometni Fort-Diksā. Tur novietoti 28.000 karavīru, kurus aprūpē 19 kapelāni. Gada laikā tur notikuši 4.200 dievkalpojumu, kurus apmeklējuši 396.000 karavīru. Nometnē uzturas arī karavīru ģimenes. Karavīru mācītāji lielu vērību pievērš individuālām sarunām ar atsevišķiem karaviriem, un karavīrs savukārt uzmeklē mācītāju, ja tam dzīvē radušies kādi sarežģījumi un trūkst padoma. Bieži vien karavīrs ierodas pie mācītāja, lai tam pastāstītu, ka seržants viņam uzkliedzis bez pamata un izturējies apvainojoši. Dažreiz pietiek ar mācītāja mierinājuma vārdiem, bet dažreiz mācītājs iejaucas konfliktā, lai novērstu netaisnību. Karavīru audzināšanā mācītājs lielu lomu piešķir rakstura veidošanas lekcijām. Tās ietver šādus tematus, kā: pienākumu pret savu tautu, mācību par tīru domāšanu un tīru dzīvi, mērenību alkohola lietošanā, paškisciplīnu jūtu dzīvē. Par kapelāniem var pieteikties jauni mācītāji, un kad tie sasniedz 45 gadu vecumu, tiem jāatstāj dienests. Tā kā kapelānam ir darīšana ar jauniem cilvēkiem, tad arī viņš pats nedrīkst būt vecs.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKĀGĀ

● A. Priednieka - Kavaras koncertu rīko Krolla Mākslas aģentūra **sestdien, 22. martā** (ne 1. martā, kā bija ziņots), pl. 7,30 vakarā Hull House kamīnu zālē, 800 S. Halsted St. Programmā dziesmas un operu ārijas. Pie klavierēm prof. V. Dobrovoļskis. Ieejas maksa $1.50. Skolēniem un studentiem $0.50.

● Valodnieka prof. Jāņa Endzelīna 85 mūža dienu atzīmēja Latviešu biedrībā kopā ar Baltu filologu kopu latviešu namā, piektdien, 21. februārī. Aktu ievadīja māc. G. Straumanis ar runu, kuŗai sekoja filologa Al. Kalniņa referāts par Endzelīna garo darba cēlienu un veikumu latviešu valodas druvā. Ar dziesmām uzstājās E. Kupča un ar klavieru priekšnesumiem Zaiga Ore. Aktu noklausījās apm. 50 apmeklētāju.

● Karnevālu sestdien, 22. februārī bijā rīkojis Latvju jauniešu pulciņš kopā ar Latviešu b-bu biedrības jaunajā namā. Sarīkojums bija kupli apmeklēts, tikai masku gan varēja būt vairāk, bet tā jau parasta parādība, ka masku ballēs arvienu mazāk sāk ierasties viesi maskās, līdz ar to atņemot šādiem sarīkojumiem to īsto nozīmi.

● Tenors Valdemās Salna saslimis ar akūtu reimatismu un spiests ārstēties mājās. 15. martā Salna dzied lietuviešu operā titulpartiju „Faustā".

● Ar Skaidrītes Pences - Neimanes komēdiju „Lielais malks" Čikāgas Latviešu teātris viesosies Elkhartā Trīsvienības Metodistu baznīcas piebūves aulā, 317 S. Sekond ielā, svētdien, 2. martā, pl. 4 p.p.

● O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumu rīko Čikāgas korporāciju kopa svētdien, 2. martā, pl. 3 p.p., Simaņa baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. G. Straumanis un prāv. Rumpēteris. Dziedās viru koris „Daugaviešī" diriģenta J. Gaika vadībā.

Kalpaka bataljona atceres balle notiks sestdien, 8. martā, pl. 8 vak. Germania kluba telpās, 108 W. Germania Pl. Vakaru atklās Ruģēns ar atceres runu. Piedalīšanās dāmām $5,00, kungiem $6.00. Jāpieteicas iepriekš pie A. Menģeļa, 2729 N. Kedzie Ave. Tālr. DI 2-2009. -ro.

● Par latviešu dzīvi Francijā runāja V. Baumanis Otto Krolla Teātra studijas priekšlasījumu komisijā svētdien, 23. februārī, Hull House kamīnu zālē. V. Baumanis Francijā pavadījis 10 gadus un labi iepazinies ar franču un latviešu dzīvi. Viņš savā ļoti interesantajā runā raksturoja darba apstākļus, dzīves standartu Francijā un stāstīja par politiskajiem notikumiem. Viņš cildināja franču strādniekus un attēloja neapskaužamo vidi, kurā tiem jādzīvo.

Runājot par sportu V. Baumanis pakavējās pie tā izveidošanās Latvijā un kādu ievērojamu lomu tas spēlējis Latvijas vārda daudzināšanā citās zemēs. Bet viņš arī brīdināja no pārmērībām šai virzienā. Baumaņa stāstījumā arī tie, kas ar sportu nenodarbojas, klausījās ar lielu interesi.

Vakara otrā daļā ar dziesmām uzstājās M. Ozers, bet ar vijoles solo A. Cers. Klavieru priekšnesumus sniedza Zaiga Ore. Viņa arī pavadīja solistus. Ruta Eichenfelde vakaru kuplināja ar deklamācijām. Sarīkojumu vadīja Aivars Osis. Nākošajā priekšlasījumā marta beigās runās grafiķis Voldemārs Ozoliņš par komerciālo mākslu. Lekciju papildinās gaismas bildes, sekos mūzikāli, - drāmatiski priekšnesumi. -ro.

ROČESTRĀ (N. Y.)

● Apmēram pirms 5 gadiem notika plašākais Kultūras dienu sarīkojums, veltīts lielajam pasaku meistaram Kārlim Skalbem, piedaloties skol. O. Kāpostiņai un latviešu skolas audzēkņiem. Kopš tā laika nav notikuši plašāki Kultūras dienu sarīkojumi, ja atskaita jaunatnes kopas organizēto jauno rakstnieku vakaru. Latviešu bērnu svētdienas skolā aug jaunā paaudze, kam savlaicīgi dodams arī latviešu kultūras maiks. Organizācijām būtu vietā padomāt arī par Kultūras dienu sarīkošanu, aizstājot vienu otru līdzšinējā stila sarīkojumu ar vērtīgāka rakstura sniegumu.

● Organizāciju rīcības komitejas sēde svētdien, 2. martā, pl. 11, 695 Meigs St. Darba kārtībā balsu vakara nokārtojums.

● Atzīmējot Lietuvas neatkarības 40. gada dienu, vietējā lietuvju kolonija par galveniem runātājiem bija aicinājusi Kongresa locekli K. B. Kitingu (Rep.) un lietuvju profesoru K. Pakštas. Savā runā amerikāņu valstsvīrs, kuŗš vienmēr atbalstījis apspiesto tautu brīvības centienus, asi vērsās pret patvaldīgo sarkano imperiālismu, kam pretim stādama apņēmīga Rietumu ciņa par cilvēka tiesībām, brīvību un pašnoteikšanos. Prof. K. Pakštas risināja ideju par Eiropas valstu ūniju, kā pretspēku komūnisma izplatības ierobežošanai. Starp citu lietuvju zinātnieks vēl labi atceras Latviju un Rīgu, jo tur no 1929. līdz 1931. gadam bijis viesis - mācības spēks universitātes dabas zinātņu fakultātē

Svētku sarīkojumu kuplināja koŗa un solistu priekšnesumi. Ikreiz, savu neatkarības dienu atceroties, lietuvji ziedo brīvības atjaunošanas fondam — un arī šoreiz no apm. 200 sarīkojuma apmeklētājiem sanāca 950 dolaru. Sarīkojumam sekoja svētku cienasts, kuŗā bez Lietuvas kaimiņu pārstāvjiem bija aicināti arī pārējo tautību pārstāvji, kuŗu brīvās valstis nozudušas aiz dzelzs priekškara. As.

CEĻA VĀRDI

Pasaule nav neviena tik cēla un aizkustinoša prieka kā mātes prieks par bērna laimi.

☆

Ir patiesi nožēlojami, cik bieži cilvēki cits citu tikai pa pusei uzklausa un pilnīgi pārprot.

☆

Vecie persieši no visas tikumu mācības saviem bērniem nemācija neko citu kā tikai patiesīgumu.

☆

Cilvēks nekad savu raksturu neparāda spilgtāk,kā raksturodams citus.

Žans Pols

PATĪKAMA MĀJVIETA NOZIEDZNIEKIEM

Cietums ar komfortu

Kara laikā sagrautā cietuma vietā vācieši Vircburgā nesen nobeiguši modernākā Rietumvācijas cietuma būvdarbus. Cietumam ir plašas un gaišas kameras ar dzelzs gultām. Nevienai kamerai nav aizmirsta centrālapkure, tekošs siltais un aukstais ūdens, elektriskais sienu apgaismojums un austiņu radio aparāts. Arī logi ir lieli un gaiši, kuri gan, tāpat kā vecajos cietumos, ir aizrestoti. Netrūkst arī citu pārmodernu ierīču, kas izbēgšanu dara gandrīz neiespējamu. Bez dažādām cietumos nebijušām labierīcībām sevišķi ievērojams ir fakts, ka katram apcietinātajam ir paredzēti 34 kubikmetri gaisa telpas, kamēr tai pašā laikā Rietumvācijas sociālā būvniecība katrai personai atļauj un pielaiž tikai 15,5 kubikmetru telpas, par tekošu silto un aukstu ūdeni nemaz nerunājot . . .

AIZRĀDĪJUMS MOTORISTIEM KAS VĒL NAV IZŅĒMUŠI 1958. GADA ATĻAUJAS

Jūsu 1957. gada braukšanas un spēkratu atļauju derīgums izbeidzas 12. marta pusnaktī.

Pēc šī termiņa braukšana ar 1957. gada atļaujām ir nelegāla.

PĒDEJĀ DIENA IR 12. MARTS

Neatlieciet uz pēdējo minūti, lai nebūtu jāstāv rindās. Ievērojiet šo aizrādījumu; tas jūs pasargās no varbūtējām nepatikšanām.

ATJAUNOJIET JŪSU ATĻAUJAS JAU TAGAD

Svarīgs atgādinājums: Raugaities, lai, atļaujas pagarinājuma pieprasījumu iesniedzot, jūs varētu uzrādīt „Proof of Liability Insurance" apliecību. Pretējā gadījumā jums būs jāmaksā $5.00 īpaši. Ja jums šādas apliecības nav, pieprasiet to šodien pat savam apdrošināšanas aģentam.

ONTARIO DEPARTMENT OF TRANSPORT

PĒCPUSDIENA DZĪVES DAILUMAM UN ATPŪTAI

Daiļās manekēnes modes skatē — no kr.: Milvi Ohlin, G. Galdiņa, E. Lipomane, B Sulima, B. Rožkalna, modes salona „Austra" vad. A. Vītoliņa — šīs skates autore, un N. Mazura. Skates apmeklētāji ar neatslābstošu interesi noraudzījās elegantajos tērpos, kas visi bija oriģinālmodeļi, kā arī Mirdzas Paegles interesantajās cepurēs, un priecājās par sarikojuma gaumīgo izkārtojumu. J. Kreiļa foto

IEROSMĒM BAGĀTA MODES SKATE TORONTO

Sv. Jāņa draudzes rīkotā modes skate pagājušā svētdienā Toronto, Canaderio kluba telpās, bija īsti labi apmeklēta un jāatzīst par simtprocentīgi izdevušos. Gaumīgi dekorētajās telpās, kas bija puķu veikala Calla nopelns, pie klātajiem galdiņiem dāmu sabiedrībā varēja redzēt arī krietni daudz stiprā dzimuma pārstāvju, kuri reizēm jūtami pārspēja dāmas kā uzmanībā, tā atzinībā daiļos modeļus un modulētājas vērtējot.

Tērpus, ar nenoliedzamu, dažbrīd jau tīri profesionālu šarmu un veiksmi demonstrēja Brigita Sulima, Erika Lipomane, Baiba Rožkalne, Gunda Galdiņa un Nora Mazura ,parādot katru tērpu ar piemērotu izjūtu.

Visā šai krāšņajā daiļuma parādē bija jūtama īsta harmonija, un tikai dāmu pasaulē iejutīgi iedzīvojies konferansjē O. Breņķa personā, pievēršot ar kodolīgām piezīmēm uzmanību modeļu atsevišķā detaļām, atgādināja, ka skatāmais ir vairāku darinātāju roku darbs. Modes salona „Austra" elegantos tērpus papildināja Callas krāšņie ziedu rotājumi, tāpat Mirdzas Paegles gaumīgie cepuru paraugi, kas bija pielāgoti katram tērpam. Šī talantīgā modelētāja rādīja ap 15 zīmīgus oriģinālmodeļus. Arī matu sakārtojums papildināja katra tērpa noskaņu, par ko bija rūpējušās frizieru salona Model čaklās rokas. Bet lai viss redzētais pilnīgi atbilstu skaistuma ideālam, par skaistumu bija domājušas arī tērpu rādītājas, kas ar kosmētiķes Elzas Pērkones veiklo roku un padomu palīdzību bija kļuvušas vēl skaistākas kā ikdienā. Piedevām Elza Pērkone īsā, kodolīgā lekcijā atklāja arī vairākus skaistuma sargāšanas noslēpumus, kuŗus katrai sievietei būtu ieteicams pārdomāt un atcerēties. Par to gan daudz nav jābēdā, jo katrai dāmai uzticams pavadonis ikdienas un svētku gaitās būs Elzas Pērkones grāmata „Skaistuma noslēpumi". Tās divi divi eksemplāri kā arī Amarillis skaistuma kopšanas preperātu komplekts tika izlozēti modes apskates laikā kā E. Pērkones dāvana. Pēdējos noslēpumus skaistuma kopšanas mākslā Elza Pērkone tomēr neizpauda — tie atklājas tikai viņas klientēm Amarillis institūta kabinetā.

Jaukās pēcpusdienas centrā, protams, bija modistes A. Vītoliņas darinātie tērpi ,sākot ar parocīgiem ceļojuma tērpiem līdz lielajām vakara tualetēm, kas vairumā bija ieturētas izlīdzinātās pasteļa krāsās.

Šai skatē varēja redzēt interesantus un reizē praktiskus tērpu kombinējumus, piemēram, Parīzes modeli „Josi" — ielas tērps, kas, novelkot jaciņu, pārvēršas glītā pēcpusdienas tērpā. Tāpat modelis „Gilda" — sākumā piegulošais ielas tērps viegli pārveršams kokteiļa kleitā, atmetot slēgto augšdaļu . . . Kā pēdējo skatītāji redzēja Parīzes modeli „Mata Hari", kas bija darināts no angļu brokāta, vienreizēji neatdarināmu skaistumā. Nevar nepieminēt arī modeļu raksturīgos apzīmējumus, kas saskanēja ar tērpa krāsām un līnijām, tos papildinādami un arī attiecīgi **raksturodami,** norādot, kādam tipam tie valkājami.

Visi demonstrētie kokteiļu un vakartērpi guva nedalītu piekrišanu, īpaši izcilie Parīzes un Berlīnes modeļi, daudzi ar interesantajām zemajām vidukļa līnijām, pārdrošiem sānu šķēlumiem ,gatavoti no visdažādākajiem audumiem, piemēroti dažādām gaumēm. Ielas un mājas tērpiem dominēja kokvilnas, līnu un zīda audumi, kokteiļa, viesību un vakartērpiem — zīds, zīda brokāts, un vieglais šifons.

Kārdinoši skaisti bija arī Brigitas Sulimas kažokādu izstrādājumi, kuŗi, kā to **aizrādīja konferansjē,** pārvēršas reālitātē, tikai tos nopērkot . . .

Paldies jāsaka darba darītājām par skaisto pēcpusdienu un par jaunajām ieros mēm.

Mag. phil. Al. Kalniņš,

Profesora Jāņa Endzelīn

Čikāgas Baltu filologu kopas priekšr valodn

II

Rūpēdamies par rakstu valodas attīstību, profesors J. Endzelīns vai nu pats darinājis, vai arī ieteicis citu darinātus vārdus arī vispārības vajadzībām. Dažkārt viņš cēlis gaismā aizmirstus vai apvidus vārdus (kā savā laikā Juris Alunāns, Kronvalda Atis). Daži piemēri: laimests, lūgsna, laitīt, zutiņš ,tverme, cilme, īstenot, pasūtināt, gandrs, nosimte, apalītis, apgāds, attieksme, berzumi, esme, izlietuve ,izplētnis, labestība, neklātiene, pārpelnot, u. c.

Valodas skaidrotāja darbu E. pats atzina par ļoti svarīgu. E. labi izpratis, cik kaitīga svešu valodu (toreiz īpaši vācu un krievu) pārlieciga ietekme, jo sevišķi mūsu dzimtās valodas **frazeoloģijā.** Tāpēc viņš pret to cīnījies neatlaidīgi, visiem spēkiem, kaut arī dažkārt pārprasts. Viņš labi zinājis, ka savas valodas frazeoloģiju paļaut pārliecigai svešu valodu ietekmei nozīmē **apdraudēt valodas garu, dvēseli!** To mēs īsti esam izpratuši tikai gaŗajos svešniecības gados, kad mūsu valodas dvēseli apdraud ne vien dažādu valodu svešā frazeoloģija, bet arī gluži nevajadzīgu vārdu lietāšana (piem., „kārs", „sabvejs", u. t. t.) Svešajiem ienesumiem*) preti E. nostatījis **skaidras tautas valodas paraugus, arī burtniecību,** kur daudzkārt sastopam ļoti **latvisku latviešu valodu.** E. sauklis bijis: pašu vārdi arī **jālietā** tautai īpatnējā veidā!

PATEICĪBA

Pateicībā par prof. J. Endzelīna darbu latviešu tauta un arī vitas tautas viņu ir godinājušas.

Profesors Jānis Endzelīns ir: **Tēvzemes balvas laureāts, Upsalas universitātes Dr. h. c., Kaunas univ. Dr. h. c., Prāgas Zinātņu un Mākslu akadēmijas, Holandes zinātņu akad. un Zviedrijas zinātņu akadēmijas ārējais biedrs, Ķeizariskās Krievijas zinātņu akadēmijas korespondents,** Vācu aka bolta (Humboldt) nieks, Latviešu bas goda biedrs, auču un Getin biedrību goda bi nātnu biedrības Igauņu zinātņu biedrs, Rīgas Vēs nes pētītāju b biedrs, Amerikas rības goda biedr

Bet kā nu tag citādi: mēs vairs tenē un nespēja dzelīnam pateik Tēvzemes balvu di arī mūsu sirn kam: viņš šoreiz kāda dzīves posn **ža darbu.** Tikai vai viņš sagaidīs dienu un mēs — Patiesībā mēs to tik nabagi, kā tik nespējīgi pa kas.

1) Svešumā ir lā „Latviešu va un simtiem **dažā** viešu četros kon nēdami, ir kop $24.000,- (tikai summas nākusi Šās naudas pieti nīcas pārspieš segšanai, bet ar riem pilnos apm

2) Prof. J. En norāra atsakot lemts iegulcēt vi **par godu izdoda** jumā, kuŗā do latviešu filologu ro zinātņu spec kam sakars ar cību.

To varam sa latviešu pateicīb to lai apmierin

Ja labi iekl sirdsbalsi, tad viens pateicības prof. J. Endzel vērtīgs: cieši gl pīgi, dziļi un d to, bagātināto u

— *) Pārpratuma novēršanas pēc: E. nekad nav nostājies pret svešo elementu mūsu **vārdu krājumā** — agrāk aizgūtiem (vajadzīgiem) vārdiem, svešvārdiem, ko nespējam latviski tulkot. **Al. K.**

Indra Gubiņa

(26. turpinājums)

Bet kā tas var būt? Cilvēks taču pats veido savu dzīvi. Teiksim — ja es neietu pie jums uz stundām, es tagad nemaz neprastu klavieres spēlēt. Manī būtu tukšums tai vietā, kur tagad mūzika veido savu pasauli. Un ja es tagad turpinu mācīties — varbūt no manis kas iznāk, bet ja es n neturpinu — — ''

„Tāpat iznāks!" Marga iesmējās. „No tevis vienmēr kaut kas iznāks, tu esi jauna ar vieglu galvu, lielu pacietību un gaišu sirdi. Šīs trīs lietas tev vienmēr palīdzēs tikt uz priekšu, vienalga, kādos apstākļos. Par ko tu vēlētos kļūt?''

„Īsti vēl nezinu. Par skolotāju, bet ne tādu kā šejienes skolās!''

„Vai citas skolas tu maz esi redzējusi?''

Vācijā sāku mācīties latviešu skolā, tur man patika daudz labāk. Bet es nezinu, varbūt, kad izaugšu, domāšu pavisam citādi.''

„Tas gan var būt. Var arī gadīties, ka tu būsi apiesta citādi domāt.''

Aina skatījās un brīdi klusēja.

„Man ļoti patīk klavieres, bet laikam esmu par vecu, lai no manis izrādītu pianiste.''

Marga vēroja meitenes seju, viņa zināja, ka Aina gaida atbildi, pamudinājumu savām domām. Marga vilcinājās, viņa negribēja sāpināt Ainu, negribēja nokaut viņas prieku mācīties, bet negribēja arī maldināt.

„Redzi, Ainiņ, — vēl ir pāragri taisīt kādu noteiktu spriedumu. Tu mācies tikai trīs gadus. Nenoliedzami, tu ļoti strauji eji uz priekšu , tu esi ļoti pacietīga, tādēļ sagatavo uzdevumus vienmēr labi, bet — varbūt tu esi vēl par jaunu — tu neproti ielikt mūzikā sirdi. Manuprāt, tev vajadzētu meklēt labu skolotāju — īstu pianisti. Es jau tāda nebiju. Varbūt tiešām no tevis iznāk māksliniece.''

Ainas acis iepletās it kā bailēs.

„Citu? Nē, es negribu nevienu citu! Bet jūs taču varēsit mani atkal mācīt,kad būsit vesela? Jūs —'' meitene sastostījās, „— jūs tomēr varēsit sekot, vai spēlēju pareizi, vai ne, jūs varēsit pateikt, kā vajaga!''

Marga nespēja pateikt nē, Ainas balsī skanēja tik dziļš, tik patiess lūgums, un Marga apsolīja turpināt stundas.

Viņas vēl brīdi parunāja, tad Aina aizgāja. Uz galdiņa smaržoja atnestās rozes, un Margai šķita, ka gaisā ir arī tāds tīkams siltums, tāds kā prieks. Pirmoreiz pēc operācijas viņa sāka domāt, ka ir kādam vajadzīga. Tas nebija nekas neiespējams — viņa noteikti varēs vērot meitenes spēli aizrādīt; viņa varēs būt tāda pati skolotāja Ainai kā līdz šim. Pamazām viņā modās vērtības apziņa. Galu galā viss nebija zaudēts, dzīve ritēs uz priekšu savu parasto gaitu, ritēs un ieraus viņu savā plūdumā.

Kad šodien atnāca Ģirts, Marga smaidīja viņam pretim prieciīgi, ne vairs rūgti, kā citas dienas.

Pārsteigti Ģirts skatījās sievā, un viņa sirdī iekrita prieka stars, viņam gribējās gavilēt skaļā balsi, jo viņa sieva **smaidīja!**

„Zini, Aiņa šodien atnāca. Un zini vēl ko — es apsolījos viņai turpināt klavieru stundas! Savādi, no sākuma man tas likās neiespējami, bet tagad — es noteikti zinu, ka to varēšu. Man gribas mājās, gribas kaut ko sākt darīt, es esmu te apnikusi!''

Ģirts glāstīja viņas veselo roku.

„Tevī iespīdējusi tā gaisma, par kuŗu tik ļoti visu laiku lūdzos. Tavs prieks ir mans, un neko citu es nevēlos kā redzēt tevi atkal spara pilnu kā kādreiz!''

Īsu brīdi Ģirts klusēja, tad sāka runāt.

„Es zinu, šis laiks mūs abus būs mazliet pārvērtis, un tu, droši vien brīnies ,ka tagad saku, ka lūdzu Dievu. Kopš tās nakts, kad tevi te atveda, es to daru ik dienas, jo tai naktī manī modās ticība. Vai nav dīvaini, ka visus šos gadus mēs esam nodzīvojuši un nekad neesam varējuši kopīgi lūgt? Mēs aizgājām pa augstiem svētkiem uz baznīcu, bet, atklāti sakot, — iztikām bez Viņa. Tas laikam nebija pareizi. Un tad es domāju — vai šī nelaime ir sods? Es domāju par to tik ilgi, kamēr nācu pie atziņas, ka tas nav sods, bet vajadzēja kaut kam notikt, lai mūs atmodinātu, lai parādītu mūsu aplamo ceļu. Kad to nakti es sēdēju slimnīcas gaitenī, gaidīdams, vai tu dzīvosi, vai mirsi — man likās, ka daļa manis atrodas tur iekšā, operācijas zālē, un ka arī es līdz ar tevi vai nu dzīvošu, vai miršu. Ārsts teica, lai ejot mājās; man pēc operācijas tūliņ paziņošot par tavu stāvokli, bet es vienkārši nevarēju aiziet. Es sēdēju un gaidīju, es lūdzu nemitīgi Dievu — ne ar vārdiem, bet ar sirdi. Kad operācija bija izdarīta un tu biji dzīva, mani pēkšņi apņēma miers, es zināju — ka no šī brīža mēs abi dzīvosim vērtīgāku dzīvi nekā līdz šim. Pārgāju mājā un varēju mierīgi gulēt. Es redzēju savādu sapni — tu sēdēji uz akmens aiz Erikas būdas un skatījies mākoņos. Pēkšņi sacēlās vētra, likās viss atraisās no zemes, lūst un gāžas. Vējš tevi pacēla un nesa, es skrēju pakaļ, tad tu iekriti ezerā. Manas kājas sapinās, es nevarēju vairs paiet, es tikai pacēlu rokas un saucu: Dievs, glāb viņu! Tad pašķirās mākoņi, un acis man apžilbināja gaisma. Es dzirdēju balsi: — Ko tu sauc manu vārdu? Es tev neesmu bijis vajadzīgs visu laiku, kādēļ tu meklē mani tagad? — Nespēju parunāt, un balss atkal skanēja: — Visam ir savs laiks, bet tu to **neredzi.** Vai es tev vajadzīgs tikai nelaimē? — Gribēju kliegt: Nē, nē! bet mana balss nosmaka, un es atmodos. Slimnīcā biju neapzinīgi ilgāk, bet tad — es apzinājos, cik nevērīgi mēs esam bijuši pret Dievu, un cieši sevī noņēmos — tāds vairs nebūt. Manī radās ticība. Tas ir dīvaini, to nevar tā izteikt vārdos, bet to var just. Marguc, un mana dziļākā vēlēšanās ir, kaut arī tu sāktu just, cik mēs paši esam niecīgi.''

Marga klusēja, viņa redzēja, kā staro vira acis, un viņa zināja, ka tajās staro patiesa ticība.

„Vai tu arī ateeries, kur palika tā spoguļa šķemba?'' Ģirts vaicāja.

„Uz grāmatplaukta.''

„Jā, bet tieši pretim Jaunajai Derībai. Kad es to redzēju, tad sāku lasīt šo grāmatu, kas līdz šim mūsmājās atradās tikai aiz pieklājības.''

Marga neklausījās Ģirta vārdos, viņa domāja par Laimja spoguli.

„Kur tā palika?''

„Tā šķemba? Aizmetu!''

Priecīgais smaids Margas sejā bija izzudis, un Ģirts to tikai tagad pamanīja. Rūgtas rievas atkal gulēja ap viņas muti, tāpat kā katru dienu. Vai tiešām viņš bija runājis veltīgi, vai tiešām Margā nekas nemodās, nekas — kas liktu ticēt?

„Aizmeti.'' Marga klusi nočukstēja. Viņai likās, ka ap pleciem apvijas Laimja roka, viņš saka: — Par visu dzīvē jāmaksā! —

Nē, nē, Laimi, tā cena ir par augstu! Par vienu īsu ziemu, dažiem mulsiem mirkļiem, nemieru, kas tikai dažus mēnešus dega — nē, nē, tas ir par dārgu!

Un vienā mirklī izgaisa viņas griba dzīvot, izgaisa vērtības sajūta, izgaisa miers. Ģirts lūdza par viņu, Ģirts gribēja dzīvot, Ģirts vēlējās viņas prieku: kādēļ? Viņš nezināja, no kurienes nāca šī spoguļa lauska, viņš nezināja — ka tūliņ pēc kāzām viņa iemīlējs citā, viņš nezināja — ka Marga pie viņa palika tikai tādēļ, ka bija par glēvu izšķirties.

Viņa nespēja vairs skatīties vīrā, aizvēra acis un klusēja. Ģirts brīdi vēl sēdēja, tad — domādams, ka Marga aizmigusi, klusi izgāja.

Visu pavasari Margas smadzenes drudžaini strādāja — izbeigt dzīvi! — Kā? — Viņa domāja visādi, bet vienmēr atdūrās, ka viņai nebija spēka to izdarīt! Jo vairāk nāves doma iesēdās viņas galvā, jo skaidrāk viņa redzēja, kādu netaisnību nodarījusi Ģirtam, nemīlēdama viņu tikpat tīri un uzticīgi kā viņš. Bet — vai aizejot, viņa sagādās vīram gandarījumu? Nē! Marga arī to zināja, un tomēr negribējās dzīvot, negribējās vairs domāt par Laimi, par bijušajām dienām. Svītru visam pāri! Tikai kā?

☆

Līvija nepacietīgi gaidīja durvju zvanu. Kuŗu katru brīdi vajadzēja nākt Krauzes kungam! Māte ar Ainu klāja vakariņu galdu, tēvs lasīja avīzi — viņi visi bija tik mierīgi, protams — viņiem Ģirta atnākšana nebija nekas sevišķs. Viņi visi varētu kaut kur iziet, atstāt kaut mirkli Līviju ar Krauzes kungu vienus! Bet kā gan viņa savas domas būtu drīkstējusi pateikt kādam? Tās dega viņā, un jo ilgāki dega, jo dzīvāk palika atmiņā katrs mirklis, kad Krauzes kungs atradās viņas tuvumā. Viņa atsevišķās minūtes salika kopā kā mozaikā un veidoja brīnišķu dienu, varbūt pat veselu mūžību ar pirmās mīlestības jūsmu.

Šogad viņa pabeigs skolu — tad sāksies lielā dzīve! Ai, kā viņas, meitenes, par šo lielo dzīvi priecājās, kā gudroja, kā iztēlojās tās skaistumu! Daudzas no viņas klases biedrenēm gatavojās tūliņ pēc skolas beigšanas precēties, jo viņām jau bija savi izraudzītie draugi. Kad meitenes savā starpā sprieda par dzīves sākšanu, draugiem, mīlestību, Līvija pastāvīgi koda lūpā: viņai nebija tāda drauga, viņai arī nenāca ne prātā tik jaunai precēties, bet tomēr sirds smeldza. Gribējās, lai kāds viņu mīlētu, gribējās arī pašai kādam dot savu jaunības jūsmas pārpilno sirdi.

(Turpinājums sekos)

GIRTS SALNAIS

ŠIPOL ORCHI

(110. turpinājums)

„Un kā tas ir tuvāk un tiešāk?''

„Negribas runāt ļaunu par mirušu brāli.''

Pa apaļi savilktām lūpām ārsts šāva gaisā d tulīšus, kas kā Saturna loces sēdās viena otrā zilgani mirdzēdamas iepretim loga gaismai. niņa pārdomu, namatēvs nopūtās, un Metuzāls tīgi sakustējās sēdeklī. Katra lieka vilcināšā vairāk vai mazāk nervozēja.

„Nu?'' viņam nepacietīgi paspruka, bet Maikla Sapņotāja tipa cilvēks, tikai daudz re Viņš otru it labi saprazdams, drusku augstp vīpsnāja:

„Lai skopās ziņas, ko izsniegšu, iegūtu pa gaismojumu, nepieciešams tev atgādināt ka mūsu pašu piedzīvojumiem. Pieredze ir filozo te,'' viņš sausi pasmējās, lāgā neticēdams šim jumam. Metuzāls saviebās — viņam jau pie šanas no satikšanās ar Oli. Ārsts turpināja, nodzēsdams pusē izsmēķēto cigareti un me pēc nākamās: „Vai ateeries, kas notika, ka kolledžu, mēs abi divdesmitdivgadīgie ierad rīzē?''

Metuzāls saslējās un īsi ateirta:

„Esmu tev desmitkārt teicis — es to ne rēties. Mēs bijām jauni, vieglprātīgi un nai sprukuši uz laiciņu vaļā no visām morāles un važām.''

Ārsts tēvišķā laipnībā pabužināja otra pl līgi piebilzdams: „Nekādi šoreiz nevaru tev jebšu — neateeroties pašu jaunības nedarbu nebūtu izprotams nelaikis Džordžs. Mēs tor

...AM UN ATPŪTAI

...aldiņa, E. Lipomane, B Sulima, ...ates autore, un N. Mazura. Ska... ...ajos tērpos, kas visi bija oriģi... ...priecājās par sarīkojuma gaumī... J. Kreiļa foto

...TE TORONTO

...e Parīzes modeli „Josi" — ielas ...s. tērps, kas, novelkot jaciņu, ...t- pārvēršas glītā pēcpusdienas tēr- ...ar pā. Tāpat modelis „Gilda" — sā- ...rī kumā piegulošais ielas tērps ...ē- viegli pārveršams kokteiļa klei- ...ku tā, atmetot slēgto augšdaļu . . . ...u- Kā pēdējo skatītāji redzēja Pa- ...ā. rīzes modeli „Mata Hari", kas ...ko- bija darināts no angļu brokāta, ...rā- vienreizēji neatdarināmu skais- ...lē- tumā. Nevar nepieminēt arī mo- ...ū- deļu raksturīgos apzīmējumus, ...ce- kas saskaņēja ar tērpa krāsām ...jā- un līnijām, tos papildinādami ...ms un arī attiecīgi raksturodami, ...ku norādot, kādam tipam tie valkā- ...rā- jami.

...i". Visi demonstrētie kokteiļu un ...kā vakartērpi guva nedalītu piekri- ...ša- šanu, īpaši izcilie Parīzes un Ber- ...iz- līnes modeļi, daudzi ar intere- ...kā santajām zemajām vidukļa līni- ...no- jām, pārdrošiem sānu šķēlu- ...as miem ,gatavoti no visdažādāka- ...ne- jiem audumiem, piemēroti dažā- ...vi- dām gaumēm. Ielas un mājas ...tū- tērpiem dominēja kokvilnas, li- ...nu un zīda audumi, kokteiļa, ...rā, vīesību un vakartērpiem — zīds, ...to- zīda brokāts, un vieglais šifons. ...ar Kārdinoši skaisti bija arī Bri- ...em gitas Sulimas kažokādu izstrādā- ...ām, dājumi, kuri, kā to aizrādīja kon- ...zli- feransjē, pārvēršas reālitātē, ti- kai tos noperkot . . .

...re- Paldies jāsaka darba darītā- ...ēr- jām par skaisto pēcpusdienu un ...m, par jaunajām ierosmēm.

...mulsiem mirkļiem, nemieru, kas ...s dega — nē, nē, tas ir par dārgu! ...lī izgaisa viņas griba dzīvot, izgai- ...izgaisa miers. Ģirts lūdza par vi- ...zīvot, Ģirts vēlējās viņas prieku: ...āja, no kurienes nāca šī spoguļa ...ja — ka tūliņ pēc kāzām viņa ie- ...zināja — ka Marga pie viņa palika ...a par gļēvu izšķirties.

...vairs skatīties vīrā, aizvēra acis un ...i vēl sēdēja, tad — domādams, ka ...klusi izgāja.

...Margas smadzenes drudžaini strā- ...vi! — Kā? — Viņa domāja visādi, ...ās, ka viņai nebija spēka to izda- ...āves doma iesēdās viņas galvā, jo ...dzēja, kādu netaisnību nodarījusi ...na viņu tikpat tīri un uzticīgi kā ...zejot, viņa sagādās vīram gandarī- ...arī to zināja, un tomēr negribējās ...vairs domāt par Laimi, par bijuša- ...n visam pāri! Tikai kā?

★

...tīgi gaidīja durvju zvanu. Kuru ...ēja nākt Krauzes kungam! Māte ar ...iņu galdu, tēvs lasīja avīzi — viņi ...i, protams — viņiem Ģirta atnākša- ...evišķs. Viņi visi varētu kaut kur iz- ...rkli Līviju ar Krauzes kungu vienus! ...a savas domas būtu drīkstējusi pa- ...dega viņā, un jo ilgāki dega, jo dzī- ...katrs mirklis, kad Krauzes kungs at- ...ā. Viņa atsevišķās minūtes salika ko- ...veidoja brīnišķu dienu, varbūt pat ...pirmās mīlestības jūsmu.

...beigs skolu — tad sāksies lielā dzīve! ...enes, par šo lielo dzīvi priecājās, kā ...ājās tās skaistumu! Daudzas no vi- ...ēm gatavojās tūliņ pēc skolas beigša- ...iņām jau bija savi izraudzītie draugi. ...ā starpā sprieda par dzīves sākšanu, ...bu, Līvija pastāvīgi koda lūpā: viņai ...ga, viņai arī nenāca ne prātā tik jau- ...tomēr sirds smeldza. Gribējās, lai kāds ...ējās arī pašai kādam dot savu jaunī- ...no sirdi.

(Turpinājums sekos)

Mag. phil. Al. Kalniņš,

Profesora Jāņa Endzelīna darbs un personība

Čikāgas Baltu filologu kopas priekšnieka raksts par mūsu ievērojamo valodnieku

II

Rūpēdamies par rakstu valodas attīstību, profesors J. Endzelīns vai nu pats darinājis, vai arī ieteicis citu darinātus vārdus arī vispārības vajadzībām. Dažkārt viņš cēlis gaismā aizmirstus vai apvidus vārdus (kā savā laikā Juris Alunāns, Kronvalda Atis). Daži piemēri: laimests, lūgsna, laitīt, zutiņš ,tverme, cilme, īstenot, pasūtināt, gandrs, nosimte, apalītis, apgāds, attieksme, berzumi, esme, izlietuve ,izplētnis, labestība, neklātiene, pārpelnot, u. c.

Valodas skaidrotāja darbu E. pats atzina par ļoti svarīgu. E. labi izpratis, cik kaitīga svešu valodu (toreiz īpaši vācu un krievu) pārliecīga ietekme, jo sevišķi mūsu dzimtās valodas **frazeoloģijā**. Tāpēc viņš pret to cīnījies neatlaidīgi, visiem spēkiem, kaut arī dažkārt pārprasts. Viņš labi zinājis, ka savas valodas frazeoloģiju pakļaut pārliecīgai svešu valodu ietekmei nozīmē **apdraudēt valodas garu, dvēseli!** To mēs īsti esam izpratuši tikai garajos svešniecības gados, kad mūsu valodas dvēseli apdraud ne vien dažādu valodu svešā frazeoloģija, bet arī gluži nevajadzīgu vārdu lietāšana (piem., „kārs", „sabvejs", u. t. t.) Svešajiem ienesumiem*) pretī E. nostatījis skaidras **tautas valodas** paraugus, arī **burtniecību**, kur daudzkārt sastopam ļoti **latvisku latviešu valodu**. E. sauklis bijis: pašu vārdi arī jālietā tautai īpatnējā veidā!

PATEICĪBA

Pateicībā par prof. J. Endzelīna darbu latviešu tauta un arī citas tautas viņu ir godinājušas.

Profesors Jānis Endzelīns ir: **Tēvzemes balvas laureāts, Upsalas universitātes Dr. h. c., Kaunas univ. Dr. h. c., Prāgas Zinātņu un Mākslu akadēmijas, Holandes zinātņu akad. un Zviedrijas zinātņu akadēmijas ārējais biedrs, Ķeizariskās Krievijas zinātņu akadēmijas korespondents, Vācu akadēmijas Humbolta (Humboldt) medaļas īpašnieks, Latviešu Filologu biedrības goda biedrs, Helsinku, Karaļaučū un Getingenas Zinātņu biedrību goda biedrs, Prāgas zinātņu biedrības ārējais biedrs, Igauņu zinātņu biedrības goda biedrs, Rīgas Vēstures un senatnes pētītāju biedrības goda biedrs, Amerikas Lingvistu biedrības goda biedrs . . .**

Bet kā nu tagad? Ir pavisam citādi: mēs vairs neesam dzimtenē un nespējam prof. J. Endzelīnam pateikties ar jaunu Tēvzemes balvu vai līdzīgi; citādi arī mūsu sirmajam valodniekam: viņš šoreiz neatskatās uz kāda dzīves posma, **bet visa mūža darbu**. Tikai Dievs vien zina, vai viņš sagaidīs 90. dzimšanas dienu un mēs — 1963. gadu . . . Patiesībā mēs tomēr neesam ne tik nabagi, kā domājam, nedz tik nespējīgi pateikties, kā liekas.

1) Svešumā ir pārspiesta lielā „Latviešu valodas vārdnīca", un simtiem **dažādu profesiju** latviešu četros kontinentos, to abonēdami, ir kopā samaksājuši $24.000,- (tikai neliela daļa šās summas nākusi no cittautiešiem) Šās naudas pieticis ne vien vārdnīcas pārspiešanas izdevumu segšanai, bet arī autoru honorāriem pilnos apmēros.

2) Prof. J. Endzelīnam no honorāra atsakoties, $1.000,- nolemts ieguldīt **viņa mūža darbam** par **godu izdodamajā rakstu krājumā**, kurā domāts tikai par latviešu filologu u. c. humānitāro zinātņu speciālistu rakstiem, kam sakars ar latviešu valodniecību.

To varam saukt par trimdas latviešu pateicību, bet — vai ar to lai apmierināmies?!

Ja labi ieklausīsimies savā sirdsbalsī, tad atzīsim, ka tikai viens pateicības veids varētu būt prof. J. Endzelīna darbam līdzvērtīgs: **cieši glabāt** viņa tik rūpīgi, dziļi un daudzpusīgi izpētīto, bagātināto un skaidroto tēvu valodu. Tāpat kā reiz glabājām šķūnī savestos labības kūļus un pēc — klētī skaidros graudus.

Sevišķi liela atbildības par glabāšanu gulstas uz **baltu filologu** pleciem, kas no Jāņa Endzelīna saņēmuši visvairāk. Bet baltu filologi nespēs savu uzdevumu veikt, ja viņiem nenāks palīgā mācītāji, skolotāji rakstnieki žurnālisti un visi citi, kas dien-dienā — tā sakot publiski — lietā mūsu rakstu jeb literāro valodu. Un galu galā — ikvienam latvietim jānāk palīgā, jo tēvu valoda ir ikviena latvieša dārga manta, kas dod dzīvības spēkus!

*) Pārpratuma novēršanas pēc: E. nekad nav nostājies pret svešo elementu mūsu vārdu krājumā — agrāk aizgūtiem (vajadzīgiem) vārdiem, svešvārdiem, ko nespējam latviski tulkot. **Al. K.**

● **Komponista A. Okolo-Kulaka pieces solo dziesmas „Un atkal ziema nāk". (A. Pelēča teksts), „Ūdens čalas" (H. Vīkas teksts), „Kad nāksi atkal" (Fr. Bārdas teksts), „Liāna un koks" (V. Tomas teksts) un „Nākts" (autora teksts) skaņu platē iedziedājusi Ksenija Brante (soprāns), ar komponistu pie klavierēm. Divas pēdējās no šīm dziesmām pirmatskaņojumu piedzīvojušas Kanadā. 1957 .g. „Daugavas Vanagu" dienu koncertā un II Kanadas latviešu dziesmu svētku Jaundarbu koncertā.**

● **Pazīstamais Ņujorkas nošu apgāds „Harald Flammer Inc." nule kā izdevis A. Okolo-Kulaka garīgu dziesmu jauktam korim: „Kristus ir augšāmcēlies, Allelujā" (Christ is Risen, Alleluia!), ar ērģeļu pavadījumu.**

● **Tālivaldis Ķeniņš nule kā pabeidzis jaunu skaņdarbu „Variācijas par čigānu dziesmu" čellam un klavierēm, izmantojot E. Melngaiļa folkloras materiālos citēto un paša Melngaiļa kā „īstu čigānu meldiņu" raksturoto dziesmu: „Aiz meža, aiz krūmiem staigā kungu trīs zili zirgi. Kā tie vai staigā, zemi kājām spārda, vajaga man, Dievs, tos sajūgt." Skaņdarbs veidots kā brīva fantazija, nepārtrauktu variāciju formā.**

Teodors Zeltiņš

SPOKA MONOLOGS

Iedvesmes avots: Amerikāņu jurista, diplomāta un skolotāja Berles apgalvojums grāmatā Tides of Crisis, kā blakus citiem savu laiku pārdzīvojušiem politiskiem strāvojumiem un režīmiem **pagātnes spoku galerijā** ieskaitāms arī nacionālisms, jo tas vairs nespējot nodrošināt kādas tautas nacionālo eksistenci — ne kā pieklājas paēdinot, apģērbjot un izmitinot, nedz arī tam pietiekot spēka pasargāšanai kaŗa gadījumā no ienaidnieka.

Dzīts mežā starp vilkiem un lūšiem,
Vēl tieīgs es tēvreizi skaitu.
Tēvs izlaida garu pret prūšiem,
Vai neveikt man sarkano maitu?

Dievs, rietumos slēpdamies, dzirdi:

Man roka par īsu un vāju
Sniegt pūstošā milzoņas sirdi,
Pats esmu te purvos bez kāju.

Ik dienas sen debesīs skatos
Pēc putna ar tērauda spārnu
Un apguļos ciekuriem matos,
Tik redzējis kapsētas vārnu.

Te sapnī ar bruņotu miesu
Kāds teica man, pieminot Kristu
Dod brīvību tam tik par tiesu,
Kam atomu dūre, lai sistu.

Kas, iznācis zobenu kaltu,
Glābt robežas savas vēl lūko,
To tēviem tīt palagos baltu,
Kur aizsaules dzeguze kūko.

Nu iztrūcies pats sevi taustu —
Vai tiešām jau pārvērties spokā?
Ja mītekli Tavu es jaustu,
Dievs, atbildi meklētu rokā.

Bet — pienāk un laiza suns brūces,
Viņš zina — es neesmu spoks.
Vaid tālumos pārgudras pūces:
Ciet slēdzies kāds pagātnes loks . . .

Martā notiekošā Toronto Austrumu mūzikas festivālā, kā viens no konkursa gabaliem izraudzīts T. Ķeniņa klavieŗu darbs „Mazais Jātnieks" (Horse Ride), ko pag. rudenī izdeva Godrdon V. Thompson apgāds Toronto.

1. draudzes koris koncertēs Toronto 22. martā un Hamiltonā 23. martā

Pirmās Toronto ev. - lut. draudzes koris diriģenta T. Ķeniņa vadībā savu 6. gadskārtējo koncertu dos Toronto sv. Andreja baznīcā sestdien, 22. martā, bet nākamajā dienā koncertēs Hamiltonas Trisvienības baznīcā, plkst. 6.00 vakarā Hamiltonas kristus draudzes sarīkojumā. Programmā divi pirmatskaņojumi: J. Mediņa kantāte „Dievgalda liturģija" (V. Strēlertes teksts) un H. Pavasara dziesma ērģeļu pavadījumā „Sub Pondere" (K. Kundziņa teksts). Abi minētie skaņdarbi radušies tikai pagājušajā vasarā, un skaņraži tos rakstījuši uz T. Ķeniņa īpašu aicinājumu. Bez tam programmā vēl uzņemta J. Vītola kantāte „Dziesma",kā arī A. Ābeles, A. Kalnāja, J. Vītola u. c. skaņdarbi. Kā soliste piedalīsies soprāne Līna Karlsone no Montreālas; Toronto klausītāji viņu dzirdēja pag. Dziesmu svētku jaundarbu koncertā. Viņa atskaņos bez solo partijām kantātēs, arī Toronto līdz šim neatskaņotās H. Berino un J. Mediņa garīga rakstura dziesmas.

Koris, kurā ir 47 dziedātāji, jau uzsācis kopmēģinājumus ar ērģelnieku V. Kempu, un mēģinājumi tagad notiek 2 reizes nedēļā. Programmas iestudēšanā daudz palīdzējuši atsevišķo balsu mācītāji R. Luksa un Ž. Gertners ,kā arī pianiste E. Ozola-Timermane. Nesen notika koŗa gadskārtējā pilnsapulce, kurā jau 6. gadu no vietas par koŗa priekšnieku izraudzīts Jānis Petzalis. Pārējie koŗa valdes locekļi ir L. Zvaigznīte, V. Svenne, V. Kuze un Ž. Rāva. Ieejas kartes Toronto koncertam (ā $1.00) jau iepriekšpārdošanā dabūjamas Sv. Andreja baznīcā.

Latviešu gleznotāju rosme Ņujorkā

Mākslas galerijas „French Art Center" vadītājs gleznotājs Reinholds Kalniņš izbraucis ar kuģi no Ņujorkas uz Zviedriju. Viņš ir paredzējis sarīkot vairākas izstādes Zviedrijā, pēc tam dosies uz Eiropas dienvidiem, lai gleznotu. Kalniņš atgriezīsies Ņujorkā gada beigās.

Mākslas galerija ir atvērta ik dienas. tur ir dabūjamas arī latviešu grāmatas un iekārtota dāvanu saiņu pieņemšana sūtīšanai uz dzimteni.

Galerijas atvēršana devusi spēcīgu impulsu latviešu mākslinieku aktivitātei Ņujorkā. Galerijas pastāvēšanas divos gados tur notikušas pavisam 18 latviešu mākslas izstādes. Pa lielākai daļai notikušas atsevišķu mākslinieku izstādes, bet ir bijušas arī mākslinieku grupu izstādes.

DIVAS INTERESANTAS IZSTĀDES TORONTO MĀKSLAS GALERIJĀ

28. februārī Toronto mākslas galerijā interesantu izstādi atklāj ASV italiešu mākslinieks Riko Lebruns. Viņš izstāda 12 liela apmēra audeklus, no kuriem 3 — „Krusts", „Svētā krusta koks" un „Noņemšana no krusta", izraudzīti no viņa darbu serijas „Krustā sišana". Trīs citi gleznojumi rāda Golgātas sakaru ar pēdējo pasaules kaŗu mākslinieka uztverē un fantazijā.

Trīs lielos kaŗa ainu gleznojumos Lebruns uzbūris šausmu pilnu atmosfairu, rādot degošu tanku, gruvešu un miesu masas. Mākslinieks tēlo ciešanas un nāvi ar tādu intensitāti, ka katram skatītājam jāpadomā par pašreizējo cilvēces aklo humānitāti.

Lebruns dzimis 1900. gadā Neapolē, 1. pasaules kaŗā cīnījies italiešu armijā, ASV nokļuvis 1924. gadā. Tur viņš strādājis par stikla gleznotāju, par skolotāju, Valta Disneja studijā un kā neatkarīgs gleznotājs. Viņš saņēmis vairākas stipendijas un apbalvojumus — no Čikāgas mākslas institūta, Metropolitēna mākslas muzeja, Amerikāņu mākslas akadēmijas, u. t. t.

Viņa „Krustā sišanas serija" ir Sirakūzu universitātes īpašumā. Pats mākslinieks stāstīs par saviem darbiem Mākslas galerijā, 5. marta vakarā. Izstāde būs atvērta līdz 23. martam.

* *

Šai pašā laikā Mākslas galerijā notiks arī gadskārtējā Ontario mākslinieku apvienības izstāde, kas rāda Kanadas mākslinieku sasniegumus. No 448 iesūtītiem darbiem žūrija šai izstādei izraudzījusi 88 gleznas un 13 skulptūras. Kaut apvienības biedri ir tikai Ontario dzīvojošie mākslinieki, izstādei savus darbus var iesūtīt arī mākslinieki no citām Kanadas provincēm un tā arī šai izstādē būs reprezentēta glezniecība visas Kanadas apjomā.

ATGĀDINĀJUMS IZDEVĒJIEM UN AUTORIEM

Amerikas latviešu apvienības Kultūras birojs ziņo, ka 1957. gadā iznākušie latviešu autoru literārie un zinātniskie darbi iesūtāmi Ziemeļamerikas latviešu Kultūras fondam 3 eksemplāros, bet kompozīcijas 1 eksemplārā, līdz š. g. 15. martam, ja autori resp. izdevēji vēlas, lai tos apspriestu Kultūras fonda godalgošanas komisijas.

Sūtījumi līdz ar attiecīgu pavadrakstu adresējami: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D.C., U.S.A.

Par darbiem tēlotājās mākslās būs atsevišķs paziņojums.

ENDZELĪNA VAKARS ŅUJORKĀ

Humānitāro zinātņu asociācijas rīkotais referātu rīts 23. februārī Baltijas brīvības namā bija veltīts prof. J. Endzelīna 85 mūža gadu atzīmēšanai. Uzrunu teica asociācijas vicepriekšsēdis P. Norvilis. Akadēmisko mācības spēku apvienības vārdā runāja prof. P. Starcs. Literātūrvēsturnieks J. Bičolis referēja par prof. Endzelīna mūžu un darbu. Priekšlasījumā noklausījās ap 50 cilvēku.

Satikšanās ar Teodoru Briltu Čikāgā

Nemaz neticās, ka jau pagājuši turpat 12 gadi, kopš pēdējo reizi tikos ar Briltu Rīgā, viņa koncertā LU aulā, kas bija krietni pilna atsaucīgu klausītāju. Šo koncertu rīkoja O. Krolla mākslas aģentūra, un Brilta koncerts bija viens no pēdējiem brīvajā Latvijā. Drīz sākās bēgļu gaitas uz Vāciju, un šīs bēgļu gaitas vēl arvien turpinās. Brilts nonāca Kanadā, mēs citi — ASV, un nu atkal satikāmies 15. februārī Latviešu namā. Pirmais iespaids: stāja tā pati diženā, tomēr matos iebirušas sarmas dzirkstis. Zāle pildās ar klausītājiem, jo drīz sāksies Brilta koncerts. Jāiet zālē, jāiet klausīties. Cerēju, ka nelielā zāle būs stāvgrūdus pilna, jo Brilts pazīstams kā labs dziedonis no Nacionālās operas laikiem un koncertiem, tomēr daudzi bijuši „aizkavēti", un, lūk, ārā sācis snigt . . .

Atnācēji saņem viesi jūsmīgiem aplausiem, un koncerts sākas ar Garūtas „Mana dzimtene" — T. Spādes patriotiskiem vārdiem. Dažas Jāņa Kalniņa jaunās dziesmas uzliek dziedonim lielas prasības, tomēr Brilts tās veic kā senais Brilts, nē, man liekas, pat labāk. Publika jūsmo un prasa vēl, un Brilts dod piedevas. Sevišķi savus dotumus viņš apliecina operu ārijās. Tur īsti izpaužas viņa balss spožums.

Stilā izturētā programma beidzas. Ziedi, rozes, aplausi. Dziedoņa pateicības vārdi. Pianists V. Meļķis sekoja savam dziedonim ar lielu uzmanību, un pildīdams ne vien skaņražu, bet arī dziedoņa vēlmes, par ko arī viņam nākas sumināšums.

O. Krs

GIRTS SALNAIS

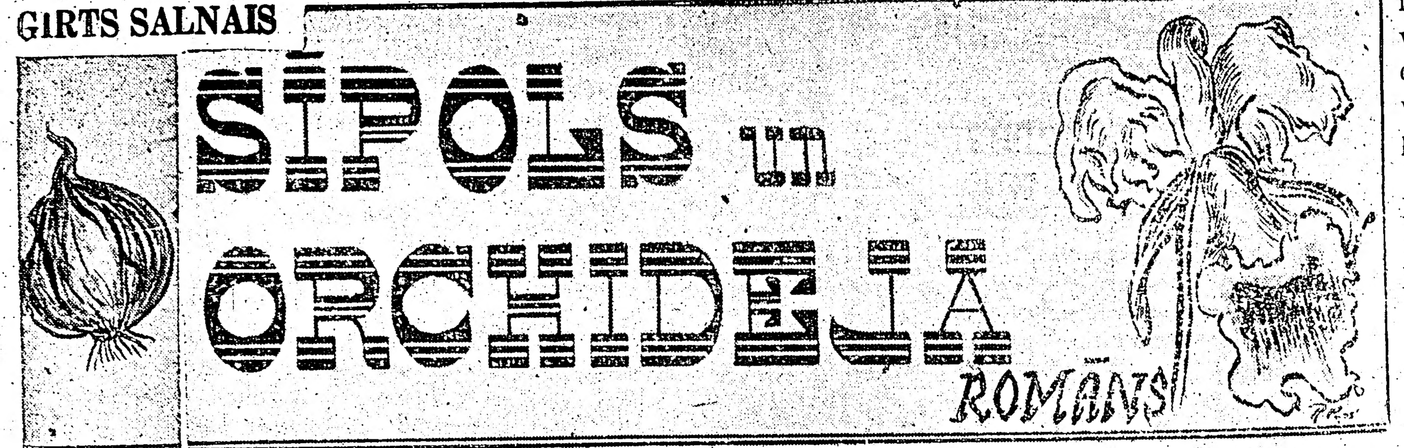

(110. turpinājums)

„Un kā tas ir tuvāk un tiešāk?"

„Negribas runāt ļaunu par mirušu brāli."

Pa apaļi savilktām lūpām ārsts šāva gaisā dūmu mutulīšus, kas kā Saturna loces sēdās viena otrā, laiciņu zilgani mirdzēdamas iepretim loga gaismai. Pēc brīsniņa pārdomu, namatēvs nopūtās, un Metuzāls nepacietīgi sakustējās sēdeklī. Katra lieka vilcināšanās viņu vairāk vai mazāk nervozēja.

„Nu?" viņam nepacietīgi paspruka, bet ārsts bija Maikla Sapņotāja tipa cilvēks, tikai daudz nosvērtāks. Viņš otru it labi saprazdams, drusku augstprātīgi pavīpsnāja:

„Lai skopās ziņas, ko izsniegšu, iegūtu pareizu apgaismojumu, nepieciešams tev atgādināt kaut ko no mūsu pašu piedzīvojumiem. Pieredze ir filozofijas māte," viņš sausi pasmējās, lāgā neticēdams šim apgalvojumam. Metuzāls saviebās — viņam jau pietika prātošanas no satikšanās ar Oli. Ārsts turpināja, bez steigas nodzēsdams pusē izsmēķēto cigareti un meklēdamies pēc nākamās: „Vai atceries, kas notika, kad, beiguši kolledžu, mēs abi divdesmitdivgadīgie ieradāmies Parīzē?"

Metuzāls saslējās un īsi atcirta:

„Esmu tev desmitkārt teicis — es to nevēlos atcerēties. Mēs bijām jauni, vieglprātīgi un naīvi, — paspruküši uz laiciņu vaļā no visām morāles un atbildības važām."

Ārsts tēvišķā laipnībā pabužināja otra plecu, omulīgi piebilzdams: „Nekādi šoreiz nevaru tev izpatikt, jebšu — neatceroties pašu jaunības nedarbus, nemaz nebūtu izprotams nelaiķis Džordžs. Mēs toreiz pirmā kārtā zinājām un ticējām, ka aizjūrā par mūsu dolariem ir pērkams viss."

„Kāpēc tu man visu to saki?" uzbudinājās Metuzāls. „Es nevēlos atcerēties jaunības muļķības."

„Ko līdz neatcerēties?" otrs kļuva stulbi neatlaidīgs. „Sauc tās par muļķībām, bet tā bija vesela dzīves filozofija, kuŗas ietekmē tu pat ieguvi sievu."

„Es atvainojos, Maksi. Man pietiek. Ja tu vēlies mani kaitināt, beigu beigās — man pietiek ar to, ko zinu," viņš pietrūkās kājās gatavs iešanai.

Ārsts nesteigdamies piecēlās, un maigi, kā niķīgu, bet mīļu brāli, atbīdīja Metuzālu atpakaļ sēdeklī.

„Neplosies un nespurojies," viņš sacīja smaidīdams. „Tu necieti mani tikai tāpēc, ka mēs viens otru mīlam. Kopīgas, citiem neatklājamas jaunības dēkas ir stiprākas par laulības saitēm. Starpība un nesaskaņa mūsu starpā radusies tikai no tā, ka es esmu laimīgs, kamēr tu esi nervozs un neapmierināts, un, gadiem aizritot, arvien vairāk sapinies paša izmestos tīklos un cilpās."

„Beidz taču kult tukšus salmus," Metuzālā uzradās kaut kas līdzīgs kauna jūtām, un viņš kļuva mazliet pielaidīgāks. „Kāpēc tev allaž jātrin mēle gar izbijušiem muļķīgiem piedzīvojumiem?"

„Atkārtoju — tikai skaidrības labad. Ja paši sevi mazliet nepakircinātu, nespētu spriest tiesu par citiem. Bet kaut kā — kā brālim — manī ir neapkaŗojama vēlēšanās savās atmiņās nepieskaitīt Džordžu prastiem krimināli̇stiem, bet kādas augstākas liktenīgas varas upuriem. Kas ir šī vara — nekad nav bijis laika izdomāt, taču, liekas, ka tā pastāvējusi jau tad, kad mēs sākām dzīvot. Tā tikai vairāk pieaugusi, pietūkusi un kļuvusi varenāka. Tā ir kā ticība, kas no skaistas idejas izaugusi monstrā. Un nu es tev atgādinu, kad mēs ieredāmies Eiropā pirms pāris desmit gadiem, mūs neviens netraucēja būt pārliecinātiem, ka ar savu dārgo dolaru varam nopirkt visu, ko sirds vēlas. Taču mūsu vēlēšanās bija viegli apmierināmas, jo tūrisma birojiem par tām bija skaidras ziņas.

Kad pēc Otrā kaŗa Džordža paaudze sastapās ar Eiropu, ne viņiem bija vajadzīgi tūrisma biroji, ne Eiropa būtu varējusi tādus piedāvāt. Viss bija sabumbots, un tāds Džordžs tur ieradās kā krustakaŗotājs, lai glābtu, kas glābjams, un triektu uz elli, kas ellei piederas. Ikviens tāds Džordžs nebija vairs kāds pircējs, bet sevī jutās, kā liels gabals no milzīgas varas simbola.

Mēs, par tīru un labu naudu nopirkām Parīzes, Berlīnes un Vīnes naktis. Tās mums bija gatavotas. Par dienām nebija daudz ko domāt. Tās bija jānoguļ, jānomokās ar galvas sāpēm, vai dažkārt jāpaskraida pie ārstiem.

Mūsu jaunākajiem brāļiem būtiski nekas nebija jāpērk. Augstāka principa vārdā viņiem viss tas piederēja, — kā glābējiem — viņiem bija dabiskas tiesības uz katru pēdu zemes un katru radību, kas pagadījās pa ceļam. Nu, Džordžs nebija nekāds paklīdenis, bet tā vietā, kur mums bija jāmaksā balta nauda, viņš vienkārši pateicās ar šokolādi, biskvītiem un tabakas precēm. Mūsu priekšā locījās tikai tūristu biroja aģenti, viņa — ikviens, kas negribēja iekulties, vai centās izkulties no nepatikšanām. Un tās nebija kaprizes. Tās bija bads, nāves bailes, izmisums. Ddordžs bija slepenā informācijas dienesta seržants, un, sirdī nemaz nebūdams uzpūtīgs, viņš tomēr nesa sevī augstākas sūtības atziņu, ko tam potēja ģenerāļi, un savu tiesu izpalīdzības prieka, kuŗa tam pašam bija pa pilnam. Tāpēc mums nav jāsauc tas par grēku, ja nabaga cilvēki viņam rādīja visādas laipnības, un ja viņš tās pieņēma. Viņš pierada, ka pie viņa nāca pēc palīdzības mātes, meitas un sievas, nobēdājušās par saviem dēliem, brāļiem un vīriem, kuŗi varēja vai arī nevarēja atrasties gūstekņu nometnē. Tā nebija mazā: Alpu pievārtē ap astoņdesmit tūkstošu dažādu tautību bijušo cilvēku, pilni kukaiņu un tīfa baciļu. Būdams labsirdīgs, Džordžs palīdzēja, cik spēja, un viņam pateicās katrs, kā prazdams. Viņš ņēma dzīvi tādu, kāda tā toreiz bija, un pierada pie tās. Gluži cilvēcīgi viņš pierada arī pie sevis lutināšanas un pamazām, laiku pa laikam jutās nepatīkami pārsteigts, sastapdamies ar tādiem, kas par pakalpojumiem neizrādīja pateicību viņam patīkamā veidā. Laimīgā kārtā, viņam neienāca prātā gaidīt no daudziem nekādas laipnības, jo — kā jau teicu — viņam nekā netrūka, un viņš bija jau diezgan pamatīgi atēdies, bet, nelaimīgā kārtā, viņš sāka kļūt izvēlīgs, un ja ko izvēlējās, tad negribēja no tā atkāpties. Šinī personības attīstības posmā viņš sadūrās ar divām baltiešu studentēm, kas lūdzās, lai izpestī viņu brāļus no gūstekņu nometnes.

(Turpinājums sekos).

AUGSTAS KVALITĀTES PRECES PAR ZEMĀKAJĀM CENĀM ĀTRĀKĀ PIEGĀDE

Sūtām saiņus uz PADOMJU SAVIENĪBU (arī SIBIRIJU), POLIJU un citām zemēm.

Sūtām PĀRTIKU, TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS PRECES, APĢĒRBUS, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMENTUS, DARBA RĪKUS u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.

Mūsu sūtītiem saiņiem visi maksājumi tiek nokārtoti šeit, saņēmējiem Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.

ORBIS SAIŅI ir 22 mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī DUBULTSAIŅUS 20 kg svarā. Tādā veidā klientiem iespēja ietaupīt $3.50. Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri sūtām STANDARTSAIŅUS ar APELSĪNIEM: 10 kg — $15,25

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2B,
Tel. EM 4-2810. Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
HAMILTONĀ zvaniet JA 8-5257.
DETROIT - WINDSOR
578 Wyandotte East, St., Windsor, Ont.,
tel.: CL 6-3982

V. PALMA

HO 1-3670

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $14.500,-, iemaksa $2.500,-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadīgām obligācijām.

DANFORTH - GREENWOOD: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $15.500,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz izdevīgām ilgterminā obligācijām.

BLOOR - RUNNYMEDE: atsevišķa 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $16.500,-, iemaksa $3.000,-.

MĒS SAGĀDĀJAM NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI PAR 6% GADĀ BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS, JA DARĪJUMUS KĀRTOJAT MŪSU BIROJĀ

- ☆ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- ☆ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- ☆ Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MURRY'S PHARMACY **E. GALDIŅA** 8108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

ALBERTS DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtījumu no labākām baltiešu un vācu konditorejām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), TORONTO, tel. HO 1-4473
Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

ĀDAS ĀDAS
SAIŅIEM
sūtīšanai piederīgajiem dzimtenē.
VISĀDA VEIDA ĀDAS KURPĒM un ZĀBAKIEM LIELĀKĀ IZVĒLĒ KANADĀ PAR VAIRUMTIRDZNIECĪBAS CENĀM.
ENCHIN LEATHER SUPPLIES
466 BATHURST STREET (dienvidos no College)
Atvērts darbdienās, sestdienas ieskaitot.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,
Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšanai par izpārdošanas cenu:

A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (glīti iesieta)	I	$1,80
" " " "	II	$1,80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, Ont.

Sūtiet jau laikus
Lieldienu saiņus piederīgajiem dzimtenē!
IMANTA PARCEL SERVICE
SAGATAVO UN NOSŪTA KĀ STANDARTA, TĀ ARĪ INDIVIDUĀLUS saiņus ar dažādām pārtikas vielām, tekstilijām, apaviem, medikamentiem u. c., kā arī ikviena paša sagatavotus un piesūtītus saiņus. Par šiem saiņiem laipni lūdzam ar lidpastu paziņot norādījumus, cik katrs priekšmets maksājis. Muitas, licences, porto u. t. t. rēķinus piesūtām nekavējoties.

Ikvienu saini nosūtām ar samaksātu muitu, porto, apdrošinājumu u. t. t., tā ka saņēmējam nav jāmaksā nekas. Licences saņemam tai pašā dienā, kad ienāk pasūtinājums. Saiņi no Dānijas ar retiem izņēmumiem ir ceļā 10—18 dienas. Ikvienu saini sagatavojam individuāli, allaž respektējot pasūtinātāja norādījumus. Nosūtītājs saņem saņēmēja apliecinājumu par saņemšanu.

Ar š. g. 1. februāri esam bijuši spiesti ievērojami paplašināt savu dāvanu saiņu nozari.

Korespondences un naudas pārvedumu adrese
IMANTA PARCEL SERVICE
Oldmarken 12, Soeborg - Copenhagen
Denmark

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

JAUNS
NAUDAS PĀRVEDUMI
uz visām U.S.S.R. daļām, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU.
PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS
Pilnīgi garantēti. — Oficiāli.
100 rubļu — $10.00
Maksa par katru pārvedumu $5.00. Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.
GRAMERCY
744 Broad St., Newark, N. J. U.S.A.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

1001
drēbju paraugi kungu un lāmu drēbniecībā. Labākie angļu auduml ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

LEE and MURPHY
advokātu un notāru birojs
A. BĒRZIŅŠ
notāriālos paskaidrojumus sniedz
trešdienās no pl. 6-9 vak. un sestdienās no pl. 9-12 dienā.
EM 3-2062
85 Richmond St., W., Toronto

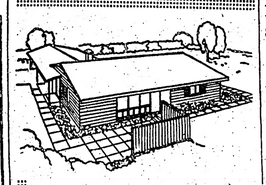

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

DANFORTH - PAPE AVE:
$4.000 iemaksa pārtikas veikalam, ar ļoti modernu iekārtu un 6 istabu dubultķieģeļu māju. Eļļas apkure, garāža. Pašreizējais apgrozījums $700,- nedēļā.

„VOLKSWAGEN"

1957. gads „Volkswagen" sabiedrībai Kanadā bija rekorda gads pārdoto tautas vāģu ziņā. Šī sabiedrība izvirzījusies kā lielākā importēto mašīnu pārdošanā. Turklāt pārdoto mašīnu skaits katru gadu ir audzis. Kopš šīs sabiedrības nodibināšanās Kanadā 1952. gadā, pārdoto mašīnu skaits katru gadu dubultojies. Tas liek domāt, ka arī 1958. gadā „Volkswagen" sabiedrība būs viena no vadošajām šinī laukā.

Iemesls, kāpēc šīs firmas automašīnām ir tik liela piekrišana Kanadā, izsakāms divos vārdos: taupība un labā apkalpe.

Taupība sākas jau ar to, ka šīm mašīnām ir zema cena, kā arī zemi ekspluatācijas un apkalpes izdevumi. Lielie rezerves daļu kvantumi atļauj šos spēkratus ērti apgādāt ar vajadzīgā jām rezerves daļām, kas Toronto galvenajās noliktavās ir 4 milj. joni dolaru vērtībā.

Lielais vairums kanadiešu, kā arī kanadiešu uzņēmumu ir iepazinušies ar „Volkswagen" ražojumiem. Bez triju modeļu vieglajiem vāģiem, populāri ir kļuvuši „Volkswagen" komerciālie spēkrati, līdz ar ko ārkārtīgi pieaudzis nedaudzu gadu laikā pārdoto spēkratu skaits. Kanadiešu sabiedrības šos spēkratus izlieto daudz un dažādām vajadzībām — no piegādes vāģa līdz skolas autobusam ieskaitot. Lielā „Volkswagen" komerciālo vāģu priekšrocība ir platās durvis, lai ātri varētu iekraut un izkraut transportējamos priekšmetus. Tāpat liela priekšrocība ir tam, ka pie iekraušanas un izkraušanas nav daudz jāpiepūlas, jo pacēlums no trotuāra malas līdz grīdai ir ļoti mazs — 9 līdz 14 collas. Tāpat pati braukšana ir ļoti ērta, viegla arī noparkošana.

Vissvarīgākais tomēr ir degvielu ekonomija (30 līdz 35 jūdzes ar galonu degvielas komerciālajiem vāģiem). Pakaļējā daļā iebūvētajam ar gaisu vēdināmajam motoram ir liela priekšrocība, jo nav jābažījas par dzesināšanu vai motora iesalšanu ziemas laikā. Tāpat šī konstrukcija padara pašu braucienu vienmērīgāku. Komerciālos vāģus būvē Hanoverā, kur ir lielākā smago spēkratu rūpnīca Eiropā.

Izskaidrojumu tam, kāpēc „Volkswagen" ražojumi bijuši tik plaši izplatīti Kanadā 1957. gadā, lasāms žurnālā „The Financial Post". Tur lasām, ka „Vācija iepērk 50% vairāk Kanadas ražojumus nekā Kanadai pārdod savus. Vācija ir otrs lielākais Kanadas kviešu iepircējs un trešais lielākais klients vispār."

Ar „Volkswagen" importu Kanadā tiek samaksāts apm. 50% par Kanadas eksportētajiem kviešiem uz Vāciju.

VERDI TO NEPAREDZĒJA

Romas operā jau šī gada sākumā ir notikuši vairāki visā pasaulē ievēroti skandāli. Slavenākais no tiem bija ar dziedātāju Kallu, kas atsacījās dziedāt kādas izcilas pirmizrādes laikā, un arī vinas aizstājēja nākošajās izrādēs piedzīvojusi nervu un balss sabrukumu.

Ne mazāk ievērības cienīgs trokšņu ziņā ir nesenā šīs slavenās operas tenora Franka Korelli asiņainā sadursme ar bulgāru tautības basu Borisu Christofu. Abi dziedoni „Don Karlosa" mēģinājumā uzveduši īstu divkauju ar rekvizītu zobeniem, kuri izrādījušies diezgan āsi. Mēģinājuma laikā abi dziedātāji Verdi darbu „papildinājuši" ar savstarpēji veltītām un nodziedātām lamām („Cūka", „suns", un „idiots" ir maigākās no tām), līdz trakā niknumā kērušies pie zobeniem tik nopietni, ka uz skatuves sākušas šļakstīties reālas asinis, un abiem pēc tam bijusi jāuzmeklē ambulance. Operas vadība par īsto vaininieku atzinusi basu, kuru atlaidusi no darba un sameklējusi viņam aizstājēju, bet domā, ka abu dziedātāju savstarpējās sadursmes lietā būs plašs darba lauks advokātiem un tiesām.

Volkswagen

TIKAI 13 COLLU VIRS IETVES AUGŠĒJĀS MALAS...

pie tam lētākā preču piegāde:

Vienalga, ko transportējat . . . televīzijas aparātus, atspirdzinājumus, veļas mašīnas, naglu kastes vai cita veida preces . . . iekraušana tautas vāģi ir vieglāka, ātrāka un drošāka, jo tā izdarāma no sāniem un aizmugures. Krava tiek līdzsvarota, ar to atvieglojot transportēšanu arī pa nelīdzenu ceļu.

Ar tautas vāģi jūs ietaupāt naudu katrā piegādes gadījumā. Aizmugurē iebūvētais, ar gaisu vēdināmais motors (nav vajadzīgs pretsala līdzeklis „antifreeze"), kopā ar jauna veida ekonomisko ātrumu ierīci dod iespēju braukt 30—35 jūdzes ar vienu galonu degvielas. Bez tam ērtā rezerves daļu iegāde pie Volkswagen pārstāvjiem visā valstī, kur šīs daļas sadalītas 4 milj. dol. vērtībā, dod iespēju bez bažām braukt no viena krasta līdz otram.

Labi pazīstamas zemāk minētās firmas lieto tautas vāģus:
Bell Telephone Company ● Canadian Broadcasting Corporation
Canadian National Telegraphs ● Culligan Soft Water ● Steep Rock Mines
Eaton's of Canada ● O'Keefe's ● Ontario Government, Dept. Lands and Forests
Ontario Provincial Police ● R.C.A. Victor ● Simpson-Sears ● Singer Sewing Machine
St. John Ambulance. ● Thor Industries . . . un daudz citu.

Pajautājiet tuvākajam tautas vāģu pārstāvim, kā varat ietaupīt piegādes izdevumus.

H-7079B

LŪK, KĀPĒC TAUTAS VĀĢIS SAMAZINA PIEGĀDES IZDEVUMUS

1. LIELĀKA KRAVAS TELPA — 170 kub. pēdas
2. ZEMĀKIE transporta izdevumi—30-35 jūdz. ar galonu
3. PAROCIGS SATIKSMĒ —ērti noparkojams
4. ZEMS IEKRAUŠANAS LĪMENIS — 13 col. no ietv.
5. PLATAS SĀNU UN AIZMUGURES DURRVIS
6. LIELĀKA PLATĪBA SLUDINĀJUMIEM — 80 kv. p.

VOLKSWAGEN CANADA LTD
GOLDEN MILE TORONTO E, ONTARIO

PĀRSTĀVJI UN PĀRDEVĒJI NO KRASTA LĪDZ KRASTAM.

SWEDES BEAUTY STUDIO
729 BAYVIEW AVE, TORONTO. MA 6645
Moderna matu veidošana un pilnīga skaistuma kopšana.

Ja vēlaties jaunāko modi, kvalitāti un vērtīgus ražojumus, pērciet Forsait. Lielā izvēlē krekli, kaklasaites, īsās biksītes, sporta veļa, aproču pogas un kaklasaišu turētāji katra pircēja gaumei.

Latvijas Amerikā pārstāvis
MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājuma maksas.

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus.

O. ZILKALNS,
4979 ROSEDALE AVENUE,
MONTREAL 29, Que., Canada.
Tel. HU 8 - 6518.

MAMBO — SAMBA — RUMBA

DEJU STU
175 College St. (pie M
Jūs ie
FOXTROTU — LĒ
PRIV
Auksta gaisa vēdināšana.

LATVIEŠU PĀ
BRETHOUR & MORRIS LI
Sniedzu pilnīgu informāciju un pakalpojumus par šumu iegādē vai pārdošanā visā Toronto pils
9,00—22,00, nedēļas beigās no plkst. 10,00—17,00.

FUTBOLA SEZONAS ATKLĀŠANAS BAL
ar „MISS FUTBOL" vēlēš
(Godalga — brīvs ceļš uz Dziesmu svētkiem
sestdien, 1. martā, pl. 8 vakarā, Columb
šējā zālē (Linden - Sherbourne stūrī),
Laba deju mūzika. ● BUFETE. ● Pārsteigu
Ieeja $1.50 no personas. Visus laipni ielūdz FU

TORONTO LATVIEŠU SPORTA KLU
rīko sestdien, 8. martā, plkst. 7,30 lietuvie
160 Claremont Street, Toronto
Biedru un sporta draugu v
● BUFETE. ● KLĀTI

LAIKMETS
ILLUSTRĒTS ŽURNĀLS KULTŪ
ĢIMENEI UN ĀTPŪTAI
32. Nr.

iznācis un izsūtīts visiem abonentiem. Ja kāds saņēmis, lūdzam steidzami paziņot tagadējo ad ram žurnālu piegādāt nekavējoties.

Saturā literātūra, apceres, reportāžas, foto skops, humors u. t. t. ROKDARBU nodaļā sniedz aprakstu un daudzus zīmējumus par tautā tavošanu. Padomi namamātēm.

Piesakot abonementu, sākot ar 32. num., un m 3 num. periodu $2,25, jaunie abonenti tūlit kā dāv 3 agrākos žurnāla numurus.

Krājumā ir arī pirmo 5 gadu numuri, apmē ko tagad dodam par speciālu pazeminājumu $1 maksā $22,75). So iespēju ieteicams izmantot rok Krājumi ierobežoti.

Pieprasīt apgādā: ARVĪDS EGLĪ
2405 E. 22nd St., Minneapolis, Minn

LATVIEŠU PUĶU SA
CALL
727 Danforth Ave., pie
tel. HO 6-9911, Toron
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībā gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē
★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tro
Sudraba un dzintara
Tautiskie audumi. ★
Pasūtinājumus lū
laikus
Mēs piegād

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAU
KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīga
draugiem ar
SAKAS PARCEL SERV
kas tos nosūta caur Ukrainska K
755 Barton St., E., Hamilton,
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apa
4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto U
KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iesp
apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas.
uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam.
mi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir
nas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie p
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no
līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdie

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU Z
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJU
LATVIEŠU RADIO RAID
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,
CHLO - RADIO RAI
VIĻŅA GARUM
LONDON

ET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

NNYMEDE: atsevišķa 7 istabu a, eļļas apkure, garāža. Kopīgā aksa $3.000,-.

ŪS KĀRTOJAT MŪSU BIROJĀ

gen
S IETVES
ALAS...

egāde:
āmais motors (nav vajadzīgs klis „antifreeze"), kopā ar jau- omisko ātrumu ierīci dod ie- 30—35 jūdzes ar vienu galonu tam ērtā rezerves daļu iegā- agen pārstāvjiem visā valstī, sadalītas 4 milj. dol. vērtībā, ez bažām braukt no viena kra- n.

tautas vāgus:
dcasting Corporation
ater ● Steep Rock Mines
t, Dept. Lands and Forests
ars ● Singer Sewing Machine
. un daudz citu.

ju pārstāvim, kā varat ietaupīt evumus.

H-7079B

A — 170 kub. pēdas
umi—30-35 jūdz. ar galonu
ērti noparkojams
IENIS — 13 col. no ietv.
UGURES DURRVIS
DINĀJUMIEM — 80 kv. p.

A LĪDZ KRASTAM.

Latvijas Amerikā pārstāvis
MONTREĀLĀ
Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas.
Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus.
O. ZILKALNS,
4979 ROSEDALE AVENUE,
MONTREAL 29, Que., Canada.
Tel. HU 8 - 6518.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS pie
BRETHOUR & MORRIS LIMITED REAL ESTATE
Sniedzu pilnīgu informāciju un pakalpojumus par iemaksām un aizdevumiem nekustamu īpašumu iegādē vai pārdošanā visā Toronto pilsētas apjomā. Zvanīt nedēļas dienās no plkst. 9,00—22,00, nedēļas beigās no plkst. 10,00—17,00. Alfreds AUDZE, BE 3-1256.

FUTBOLA SEZONAS ATKLĀŠANAS **BALLE**
ar „MISS FUTBOL" vēlēšanām
(Godalga — brīvs ceļš uz Dziesmu svētkiem Ņujorkā)
sestdien, 1. martā, pl. 8 vakarā, Columbus apakšējā zālē (Linden - Sherbourne stūrī), Toronto.
Laba deju mūzika. ● BUFETE. ● Pārsteiguma balva.
Ieeja $1.50 no personas. Visus laipni ielūdz FUTBOLISTI.

TORONTO LATVIEŠU SPORTA KLUBS
rīko sestdien, 8. martā, plkst. 7,30 lietuviešu zālē, 160 Claremont Street, Toronto
Biedru un sporta draugu vakaru
● BUFETE. ● KLĀTI GALDIŅI.

LAIKMETS
ILLUSTRĒTS ŽURNĀLS KULTŪRAI, ĢIMENEI UN ATPŪTAI
32. Nr.
iznācis un izsūtīts visiem abonentiem. Ja kāds to nav vēl saņēmis, lūdzam steidzami paziņot tagadējo adresi, lai varam žurnālu piegādāt nekavējoties.

Saturā literatūra, apceres, reportāžas, foto attēli, horoskops, humors u. t. t. ROKDARBU nodaļā Al. Dzērvīte sniedz aprakstu un daudzus zīmējumus par tautas tērpu gatavošanu. Padomi namamātēm.

Piesakot abonementu, sākot ar 32. num., un maksājot par 3 num. periodu $2,25, jaunie abonenti tūlīt kā dāvanu saņems 3 agrākos žurnāla numurus.

Krājumā ir arī pirmo 5 gadu numuri, apm. 1300 lapp., ko tagad dodam par speciālu pazeminājumu $10,- (normāli maksā $22,75). Šo iespēju ieteicams izmantot rokdarbniecēm. Krājumi ierobežoti.

Pieprasīt apgādā: ARVĪDS EGLĪTIS,
2405 E. 22nd St., Minneapolis, Minn. U.S.A.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

C A L L A
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ☆ Podu puķes. ☆ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ☆ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

Sainus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ VIĻŅA GARUMS 680
LONDON ST. THOMAS

Dr. M. KOSOWSKI
uzsāk praksi.
SPECIĀLISTS:
SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.
Neauglības ārstēšana.
611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto
Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO.
Tel.: RO 6-7038

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

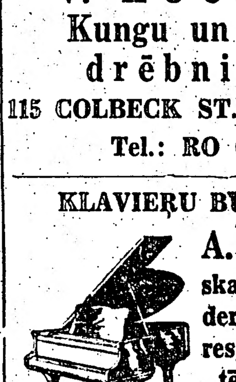

A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel.: LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

MAINĀM SLIDAS
Pērk un pārdod
LIETOTAS un JAUNAS.
HALE's SHOE REPAIRS
2562 Danforth Ave., (pie Main St.), Toronto.
Tel. OX 9 - 1932. dienā.

Māsa meklē
JĀNI, Jāņa dēlu,
BRINGINU,
dzim. 1915. g.
Rakstīt: ZINAĪDAI EKSTEINS, 66 COMMONWEALTH AVE., SCARBOROUGH, ONT. CANADA. Tel.: AM 1-2436.

PIEDERĪGIE LATVIJĀ MEKLĒ
LEONU VEIDI,
kas dzīvoja Rīgā, Dārzaugļu ielā. Pēdējās ziņas saņemtas no Vācijas 1947. gadā. Ja kāds ko zinātu par viņu, laipni lūdz rakstīt
VELTAI KOLESNIKOVAI, 3445 DRUMMOND RD., NIAGARA FALLS, ONT., CANADA.

PERSONAS,
kas kaut ko zinātu par
ROLANDU LĪCI,
dzim. 1926. gada 11. jūnijā Rozēnu pagastā, Latvijā. Pēdējā dzīves vieta Līgatnes papīra fabrikā, iesaukts darba dienestā 1944. gada vasarā, lūdz ziņot brālēnam: Mr. Hugo Līcis, 1524 N. Monterey St., Ontario, California, U.S.A.

Ienākumu nodokļu aprēķinus sagatavo
GRĀMATVEDIS - SPECIĀLISTS
Lūdz zvanīt MA 6121, Toronto.

Bloor - Sherbourne raj.
izīrējams dzīvoklis — 2 istabas un virtuve, kā arī liela, saulaina istaba ielas pusē.
Zvanīt katrā laikā
WA 5-2150, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 gaišas nemēbelētas istabas ar virtuvi (izlietne).
Tel.: HO 6-3990, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 nelielas istabas un virtuve III stāvā divām personām kopīgi vai dalīti. SUNNYSIDE raj.
Tel.: LE 4-1659, Toronto.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.

BLOOR - QUEBEC raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve 2. stāvā, garāža.
Zvanīt: RO 9-3081, Toronto.

IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba High Park rajonā, tuvu satiksmei. Uz vēlēšanos virtuves lietošana.
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā; sestdien un svētdien visu dienu. RO 7-0972, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
Danforth - Broadview rajonā, uz vēlēšanos ar pilnu pansiju vai virtuves lietošanu.
HO 6-1349, Toronto

IZĪRĒJAMA
ISTABA un VIRTUVE 3. stāvā. Parketa grīdas, lieli logi, televīzijas antena. Virtuvē moderna elektriskā plīts, silts un auksts ūdens. Uz vēlēšanos arī garāža.
Telefons: LE 4-7056, Toronto.

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
★ Gaumīgas līgavu buķetes.
★ Griezti ziedi un podu puķes.
★ Skaisti ādas izstrādājumi dāvanām.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
● SVAIGA GAĻA
● AUGĻI — SAKNES
● EIROPAS KONSERVI
● SIERI UN MAIZES
113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M KULAIŅI

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto
Tel. WA 2-1315

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

1. martā
atveram pārtikas preču un delikatešu veikalu
IDA MARKETERIA
150 LAMBTON AVE., TORONTO
(Jane Eglinton) Tel.: RO 2-4343
Piedāvājam: ● PĀRTIKAS PRECES
● SVAIGUS AUGĻUS un SAKNES
● DELIKATESES LATVISKĀ GAUMĒ
I. A. Amoliņš

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons

Apavus, drēbes, tekstilpreces — LAMPERT & POLIMEX — Medikamentus, pārtiku un citas lietas

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU
— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK,
ja sūtāt caur Londonu.
Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita maksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem. Cenas angļu mārciņās.
RAKSTIET LATVISKI:
LAMPERT & POLIMEX LTD.
47 Harrington Rd., London, S. W. 7, England

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Kalpaka piemiņas dievkalpojums svētdien, 2. martā Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p., abi mācītāji, solists Kārlis Munters — čello un Daugavas Vanagu vīru koris, korporāciju pārstāvji. Apakšējā zālē ALA's filma Latvija 1938. g. un ALA's kongress Filadelfijā. Abas filmas izrādīs arī citās vietās.

Kristus ciešanu laika dievkalpojumi un evaņģelizācija Bronksas Sv. Toma baznīcā, virstemats — Cilvēki Kristus ciešanu ceļā. Svētdien, 2. martā, pl. 6 v. par Kajafu runās V. Klīve; ceturtdien, 6. martā, pl. 7,30 v. māc. R. Zariņš par Jūdu Iskariotu; svētdien, 9. martā, pl. 9 rītā prāv. K. A. Birznieks par Pontiju Pilatu; ceturtdien, 13. martā, pl. 7,30 v. māc. A. Kiršfelds par Sīmani no Kirēnas; ceturtdien, 20. martā, pl. 7,30 v. māc. J. Siliņš par Sīmani Pēteri; svētdien, 23. martā, pl. 5 pp. māc. A. Ozols; ceturtdien, 27. martā, pl. 7,30 v. māc. A. Zuzāns par ļaundariem pie krusta; nobeigums Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, pl. 6,30 v.

Dievkalpojumi ar dievgaldu: svētdien, 2. martā, pl. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā; svētdien, 9. martā, pl. 9 rītā Bronksā; pl. 3 pp. Bruklinā, Betlemes baznīcā; svētdien, 16. martā, pl. 1 dienā Friportā, Kristus baznīcā; Zaļajā Ceturtdienā, 3. aprīlī, un Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, vairākās vietās. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties pie mācītājiem. Pūpolu svētdienā, 30. martā, Betlemes baznīcā jauniešu iesvētes dievkalpojuma sākums jau pl. 1 dienā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 1. martā „Mosties Kristum", teol. bakalaurs Jānis Kalniņš.

Svētdien, 2. martā, pl. 10 Bībeles st.. T. Bērziņš, bērnu dievk. Pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 evaņģelizācijas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. E. Ķiploks, J. Strautnieks, I. Kalniņš un A. Rautenšilds. Vijoles solo L. Jakobsons, draudzes koris E.Strautmaņa vadībā. Iesvētes mācība. Pl. 7 v. māc. E. Ķiploks un R. Arums: „Mosties dievbijībai".

Pirmdien, 3. martā, pl. 7 v. māc. E. Ķiploks un inž. N. Bredžs - Briedis: „Mosties ticības apziņai".

Otrdien, 4. martā, pl. 7 v. māc. E. Ķiploks un R. Arums: „Mosties draudzes darbībai".

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Svētdien, 9. martā, pl. 3 p.p. plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējās telpās draudzes pilnsapulce.

Svētdien, 23. martā, pl. 6,30 v.: Ciešanu laika dievkalpojums.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 2. martā, pl. 2.30 Kalpaka piemiņas dievkalpojums. Piedalās visi Toronto luterāņu mācītāji, dziedās Dainas koris.

Svētdien, 9. martā, pl. 11.00 no rīta dievkalpojums.

Svētdien, 16. martā, pl. 4.00 pp. dievkalpojums.

Sestdien, 22. martā, pl. 8.00 vakarā draudzes koŗa koncerts.

Svētdien, 30. martā, pl. 4.00 pp. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

2. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

9. martā, plkst 1 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Plkst. 2 — baznīcas blakus telpās draudzes pilnsapulce. Svētdienas skola plkst 1.00.

16. martā, plkst. 4 pp, dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

23. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S.

Sestdien, 1. martā, un svētdien, 2. martā evaņģelizācijas dienas. Sestdien, 2. martā, pl. 7 vakarā svētvakara dievkalpojums; svētdien, 2. martā, pl. 4 p. p. dievkalpojums. Abos dievkalpojumos piedalās viesis — mācītājs T. Ziraks. Svētdienas skola svētdien pieaugušo dievkalpojuma laikā. Pēc dievkalpojuma svētdien baznīcas apakšējās telpās draudzes vakars.

Ceturtdien, 6. martā, pl. 7,00 v. draudzes Bībeles stunda baznīcā.

Piektdien, 7. martā, pl. 7,00 v. jaunatnes vecākās grupas stunda 113, Charlton Ave., West.

Ceturtdien, 13. martā, pl. 7,00 v. jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 2. martā, plkst. 1.30 pp., sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Timminsā, svētdien, 9. martā, plkst. 3.00 pp. lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 16. martā, plkst 1.00 pp. anglikaņu baznīcā dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 16. martā, plkst. 4 pp. United baznīcā dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

2. martā, plkst 2 pp., Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

9. martā, plkst 2 pp. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

16. martā, plkst. 2 pp., dievkalpojums.

26. martā, pulkst. 2 pp. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

Kornvallā, 8. martā, plkst. 7.00 vak. Svētvakara dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

29. martā, plkst. 7.00 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

Lūdz pieteikties jauniešus, kas vēlas iesvētīties.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 2. martā dievkalpojums pl. 1,30 Redeemer baznīcā. Sprediķa temats: Esmu nācis šķelt.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350. Ošavas raidītājā. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji līgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

892 DANFORTH AVE.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSETAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

Danforth - Logan: 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, garāža. Kopīgā cena $13.900,-, iemaksa $2.000,-.

Gerrard - Pape: 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Vieta divām garažām. Kopīgā cena $12.900,-, iemaksa $1.900,-.

DANFORTH - WOODBINE: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, jauna gāzes apkure, 2 virtuves, vannas istaba. Iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $13.900,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

Pēdējās ardievas ĢENERĀLIM

RŪDOLFAM BANGERSKIM

Kanadas Daugavas Vanagu saime

Pēkšņā nāvē no mums šķīries Latviešu virsnieku apvienības goda prezidija loceklis

L.K.O.K. ĢENERĀLIS

RŪDOLFS BANGERSKIS

dzim. 1878. g. 21. jūlijā Taurupē, mir. 1958. g. 25. februārī Oldenburgā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs **LATVIEŠU VIRSNIEKU APVIENĪBA**

IZCILU TAUTAS DARBINIEKU SUMINOT

5. martā Jēkabs Siebergs svin 95 mūža gadus

Ar J. Sieberga vārdu saistās latviešu iecelotāju dzīve un darbība ASV. Grūti nāksies atrast kādu veclatvieti, kas personīgi nepazītu Sieberga tēvu, tāpat svešs viņš nav jaunajiem. Tas viss liecina par viņa lielo popularitāti, ko viņš ieguvis, darbodamies savas tautas labā. Sieberga darbība izpaužas kultūrālos un sabiedriskos virzienos, ko prasīja toreizējie emigrācijas apstākļi. Viņš centies saviem tautiešiem dzīvi padarīt svešumā ciešamāku un viņus pulcinājis kopīgiem centieniem, kuŗus toreiz nevarēja īstenot dzimtenē.

Iecelojis 25 gadu vecumā, viņš ar milzīgu enerģiju metās tautas pulcināšanas darbā, dibinot Amerikā pirmās latviešu biedrības, draudzes, organizēja latviešu kongresus, palīdzēja latviešu strēlniekiem, nodibināja ALTS, kas sniedza palīdzību neatkarīgai Latvijai, un, beidzot, bija tās goda konsuls Bostonā. Par savu darbību viņš ir gandarīts. Viņam piešķirts Latvijas Triju Zvaigžņu ordenis, bet Amerikas latvieši viņu godina par Amerikas latviešu tēvu. Jaunās latviešu organizācijas — skaitā 4 — viņu savukārt ievēlējušas par savu goda biedru.

Jēkabs Siebergs pārkāps 95. mūža gadu, ko retajiem Dievs piešķir. Viņa laika biedri, kā, piem., Džon Džoness Kanadā, jau miruši. Miruši arī visi, ar kuriem viņš kopā 1888. g. ieradās Bostonā. Bet Sieberga tēvs vēl staigā — gan ar spieķīti — un mierīgu prātu vēro latviešu gaitas. 1954. g. Bostonā nodibinājās Jēkaba Sieberga fonds, kas gadu vēlāk ALTS namā ierīkoja viņa mūzeju. Sūtnis Kārlis Ozols par Jēkabu Siebergu izsakās šā: „Pēc nostāstiem, kuŗi man bija jādzird Amerikā par pirmajiem iecelotājiem, ar kuŗiem ir iesākusies Amerikas latviešu sabiedriskā dzīve, ir uzskatāms Jēkabs Siebergs ar saviem nedaudziem biedriem, un J. S. vēl šodien ir spējīgs Bostonā pildīt Latvijas goda konsula pienākumus. Uz Ameriku viņš atcelojis ap 18 gadiem un apmeties uz dzīvi Bostonā. J. Siebergs ir uzskatāms par vienu no centīgākiem latvju tautas gara paudējiem. Savā zinā apbrīnojami, ka šis vienkāršais strādnieks - speciālists ar ļoti mazu skolas izglītību, nostrādādams visu savu ilgo mūžu vienā fabrikā, tanī pašā laikā ar saviem personīgiem līdzekļiem ir izdevis laicīgas un garīgas grāmatas un savā laikā vispopulārāko Amerikā avīzi — Amerikas Vēstnesi. Viņa bērni, dzimuši Amerikā, runā kā īsti latvieši. Viņa mājas tikumi ir latviski.

Pilnīgi objektīvi spriežot, viņu var ieskatīt par ievērojamu un latvju emigrācijas kustībā vēsturisku personu. Latvija varētu lepoties, ja viņai būtu daudz tādu dēlu, kuŗi, lojāli kalpodami savai jaunai tēvijai, nekad neaizmirst arī savu sirmo dzimteni — senču zemi . . ." (K. Ozols, Latvijai topot.)

Sabiedriskā darbiniece Anna Rūmane-Ķeniņa, kas savā laikā viesojās ASV, raksta: „Esmu līdz šim viesojusies daudzās pārtikušās latviešu ģimenēs, bet tikai divās esmu atradusi Latvijas laikrakstus. Tādos apstākļos mums it īpaši jācieni un jāuzsver to latviešu darbība, kas še tālumā stāvējusi nomodā par latvju vārda cienu, kopdami un audzinādami latvju garu iecelotāju starpā. No tādiem latviešiem Amerikā vispirmā kārtā jāmin tagadējais Latvijas goda konsuls Bostonā — Sieberga kungs. Pēc sava jaunības amata namdaris (īstenībā galdnieks) viņš jau pirms gadiem 40 izcelojis no Latvijas un ar neatlaidīgu darbu un intelligenci nodibinājis Bostonā materiāli labi nodrošinātu stāvokli. Ilgus gadus izdevis laikrakstu latviešu valodā, izdevis vairākus kalendārus, dažus tikumiska satura rakstus, angļu-latviešu mācības grāmatas u. t. t. Kā latviešu biedrības un luterāņu draudzes priekšnieks Bostonā J. Sieberga kungs aizvien stāvējis Bostonas latviešu dzīves centrā. Nav arī bijis Amerikā neviena plašāka latviešu kongresa, kuŗā Sieberga kungs nebūtu spēlējis jo redzamu lomu vai nu kā iniciātors, vai arī ar savu gudro, nosvērto padomu. Vispatikamāki pārsteidz tas, ka Sieberga kunga darbībā nevar saskatīt to lielīgo pašcildināšanos, to nesaticības un otra nicināšanas garu, kas tik kupli zel starp Amerikas latviešu darbiniekiem. No kongresu protokoliem, bet jo sevišķi no ļaužu liecinājumiem redzams, ka Sieberga kungs aizvien bijis lielisks savās runās, jo viņu nav vadījusi nekāda cita doma, kā vienīgi dzimtenes mīlestība, griba kalpot jaunības tēvijai; tādēļ arī Sieberga kungam nedzird naidnieku, kaut arī viņu pēc savas dabas un uzskatiem ieskata kā „veco laiku" cilvēku. Bet sirds krietnība, neapšaubāms godīgums, cenšanās saprast savu pretinieku un redzēt arī viņā patiesu gribu uz labu radījusi visā Amerikas latviešu sabiedrībā patiesu cienību pret Sieberga kungu.

Pirms trim gadiem Amerikā viesojoties, man bija laime uzturēties vairākas dienas kā viešnai Sieberga kunga laipnajā mājā un arī iepazīties ar viņa kundzi. Kā Sieberga kunga, tā arī viņa kundzes sirds pa šiem ilgajiem prombūtnes gadiem nav mitējusies silt priekš agrākās dzimtenes, kaut arī starp to dzimteni, kuŗu tie atstājuši pirms apmēram 40 gadiem, un tagadējo, tik liela starpība. Trīs daiļas meitas kuplina šo īsti sirsnīgo un patiesi latviski noskaņoto ģimeni. Tikai meitas, še dzimušas, še skolā gājušas, gan tekoši runā latviešu valodu, bet ar stipru angļu akcentu, un tagad viena pēc otras apprecas ar īstiem amerikāņiem un pazūd tai tautai, kuŗai viņu tēvs neatlaidīgi veltījis savas labākās domas un pašaizliedzīgāko darbību. Iegūt vispārīgu cienību — tas grūti visur, bet it īpaši, man šķiet, še — starp Amerikas latviešiem. Mums, latviešiem, vispār bez lielām pārdomām var pierakstīt epitētu — nesaticīga tauta. Bet šis nesaticības raksturs it spilgti izpaužas starp latviešiem svešumā, kur taču, patiesībā vajadzētu būt otrādi." (Latvieši Amerikā, Jaunākās Ziņas 1928. g. 1. sept.).

Baptistu mācītājis Ekšteins par sastapšanos ar Siebergu izsakās: „. . . Br. Bermaks mani ieved Latvijas konsula Sieberga kunga kantorī. Tur man bija gods iepazīties ar cienījamo tautieti, kas savu laiku brīvprātīgi ziedo par labu mūsu valstij, pildot konsula pienākumus Bostonā. Ja mūsu valstij būtu vairāki tik ideāli darbinieki, tad mēs varētu būt droši, ka mūsu valsts tiktu tālu." (Kristīgā balss 1934. g. 1. febr.)

Konsulāts un Sieberga kunga māja bija vietas Bostonā, kur bieži varēja sastapt Latvijas viesus. Te ciemojušies: operdziedone Alida Vāne, komponists Alfreds Kalniņš, advokāts Ķempelis ar kundzi, inž. K. Ozols, sūtņi: L. Sēja, Dr. A. Bilmanis, ģenerālkonsuls Ļūļe u. c. Vēl vairāk viesu Sieberga tēva mazā archīva istabiņa piedzīvoja pēc pēc 1948. g.

Apcerot Sieberga tēva darbu, jāsecina, ka viņš bijis politikis, biedrību un draudžu dibinātājs un vaditājs, redaktors, latviešu delegāts pie ASV prezidenta Hardinga ierosinot Latvijas de jure atzīšanu, un Latvijas goda konsuls. Katrs atsevišķs Sieberga darbs varbūt nebūtu nekāds lielais, bet saņemot visu kopā, tā veicējs kļūst milzīs. Pratīsim tāpēc arī viņu pienācīgi godināt un viņa darbu tā iemūžināt mūsu jaunatnē, lai tas nekad nezustu no tautas atmiņas.

Osvalds Akmentiņš.

J. Siebergs pie saviem draugiem — grāmatām.
Foto O. Akmentiņš

UKRAINSKA KNYHA

JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.

Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU, TE NAV STARPNIECIBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTITI TIEŠI. TIE IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem paraksta no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

JAUNS PĀRTIKAS PREČU VEIKALS TORONTO

Sestdien, 1. martā, Toronto durvis atvēr jauns delikatešu un pārtikas preču veikals torontiešiem labi pazīstamo sabiedrisko darbinieku I. un A. Amoliņu vadībā. Jaunais veikals sauksies „Ida Marketeria" un atrodas 150 Lempton Ave, Eglinton un Jane ielu rajonā, tālr.: RO 2-4343.

A. Amoliņš ir ar plašu pieredzi pārtikas rūpniecības nozarē jau Latvijā un arī jauno veikalu Toronto iekārtojis pēc vismodernākām prasībām. Gārdēži tur atradīs ne tikai visu ikdienas vajadzībām, bet arī lielā izvēlē importētus sieŗus, konservus un augļus svētku galdam, dažādus gaļas izstrādājumus, maizi un cepumus, saknes un dārzājus.

Iepirkumus piegādās arī mājās.

Smelšu makšķernieki uz peldoša ledus

Makšķerēšanu cauri ledum, kas šoreiz beidzās tikai ar kārtīgām izbailēm, pārdzīvoja Niagaras žibulētājs Oļģerts Jakševics. Pēc iepriekšējā nedēļas nogalē uz Simko ezera drošā ledus klāja vilktā bagātīgā asaru loma, viņš šoreiz kopā ar savu Toronto viesi Rob. Jurēvicu bija devušies uz tuvo Niagaras upi — smelšu zvejā. Sv. Katarīnas un Niagaras smelšu makšķernieki pagājušajā gadā sasniedza ļoti labus rezultātus Vellandes kanālī netālu no Port-Kolbornas, bet šoziem sakarā ar kanāļa padziļināšanas darbiem, šī iespēja izpalika.

Abi tautieši bija atraduši citu vietu — kādā ar ledu pārklātā Niagaras upes līcī, netālu no Fort-Ērijas pilsētiņas, un kopā ar vēl citiem šī sporta cienītājiem sākuši makšķerēšanu.

Jakševics pēkšņi pamanījis, ka ledus viņu līcī strauji atdalās no malas un sāk ar straumi slīdēt uz upes vidu. Lielākajā steigā, pametot visu iegūto uz ledus ,abi tautieši paspējuši aizskriet vēl līdz upes krasta seklākajai vietai, tiekot cauri ar izbailēm un slapjām drēbēm. Liktenīga būtu bijusi tikai dažu sekunžu nokavēšanās, un tādā gadījumā viņiem kuģošanas ceļš pa straumi lejup noslēgtos Niagaras ūdenskritumā.

O. Jakševics, kas nekad nezaudē savu makšķernieku humoru, silti ieteic saviem sporta kollēģām būt ļoti uzmanīgiem šādus daļēji aizsalušus ledus klājus izmantojot. Pagājušajā gadā šādās „peldošās" situācijās uz Erijas ezera ledus bija kādi 10 kanadiešu žibulētāji, kuŗus no peldošajiem plostiem vajadzēja nocelt ar helikopteru.

L.

Pirmo reizi Vācijas periodisko izdevumu vēsturē radiofona un televīzijas žurnāls „Hör zu" ir nesen pārsniedzis 3 miljoni eksemplāru metienu. Hamburgā iznākošais žurnāls ir dibināts 1946. gadā un uzskatāms par lielāko izdevumu Eiropas kontinentā. Arī tā saturs bez programmām ir samērā interesants un augstvērtīgs.

LABOJUMS

LA 8. februāŗa n-rā 1. lapaspusē par Dziesmu svētkiem virsraksts jālasa: Dibinās Dziesmu svētku biedrību Kanadā.

Uz redzēšanos 3. karnevālā Pigbridžā, Hamiltonā, šovakar Royal Connaught hoteļa Kristallu zālē.

SPORTS

HAMILTONAS KAUSA IZCIŅU

sieviešu volejbolā riko Hamiltonas DV sporta kopa „Sparta" 12. aprilī. Vienības no Kanadas un ASV lūdz pieteikt kopas sekretāram J. Morusam 14 Shedridan Dr., Hamilton, Ont., Canada. Pēc kausa izciņas saviesīgs vakars Rainbow zālē, King un Sanford ielu stūrī.

LATVIEŠU JAUNEKĻI — SPORTA ZVAIGZNES HAMILTONĀ

Hamiltonas vidusskolas treneŗi savā izvēlē starp pieciem labākajiem basketbolistiem ierindojuši mūsu jaunās paaudzes spējīgos basketbolistus — Jāni Gerdeli un Juri Morusu. Vietējā prese viņu spēles veidu ir augsti novērtējuši. Ievietoti foto uzņēmumi un rakstīts, ka viņi ir latvieši. Tā latviešu sporta slava Hamiltonā ir atkal augusi. Paldies jums, zēni, par to. Un labas sekmes arī turpmāk!

DEITONAS - INDIĀNĀPOLES „RĪGA" — KLĪVLENDAS „STARS" 2:2

15. februārī Indiānāpolē viesojās Klīvlendas „Stara" volejbolisti un basketbolisti, ASV vidējo valstu latviešu šī gada meistarsacīkšu ietvaros sacenšoties ar Deitonas - Indiānāpoles „Rīgas" vienībām vīriešu un sieviešu volejbolā un basketbolā.

Pirmie spēlē sastapās abu sporta kopu vīriešu volejbolisti. 1. setā visai neinteresantā, saraustītā spēlē rezultāts vienmērīgi auga abām vienībā, un „rīdzinieki" pēc 14:14 atzīmēja laimīgu, mazpārliecinošu 16:14 pārsvaru. Arī 2. seta sākums rādīja līdzīgu ainu, bet tad arvien teicamāk spēlē iejutās neatlaidīgie „Stara" puiši, A. Pētersona un P. Koreckа gremdēm izcīnot pelnītu 15:12 uzvaru. Izšķirošajam — trešajam — setam deitonieši nomainija 2 spēlētājus, taču nelīdzēja arī tas, noteiktu pārākumu pierādīja „starieši", gala rezultātā uzvarot ar 14:16, 15:12, 15:11.

Uzvarētājos darbojās: A. Banga, P. Koreckis, T. Barbins, I. Briedis, A. Pētersons, A. Rops. Iepriecināja vienības techniski ļoti tīrā spēle, kustīgums un neatslābstošais cīņas spars.

„Rīgu" pārstāvēja: J. Zebeliņš, M. Lakstiņš, V. Lerchs, K. Meiers, G. Kuškēvics ,E. Kroičs, G. Grieze, L. Bērziņš.

Pārsteigumu sagādāja sekojošā vīriešu basketbola cīņa — spēlējot savā iespējami labākajā sastāvā, „rīdzinieki" negaidīti pārspēja „Stara" vienību, 87:73 (50:35). Gan jāpiezīmē, ka izšķirējs apstāklis šoreiz nebija spēles māka, bet „rīdzinieku" nesalīdzināmais augumu pārākums — I. Kaleps 6 pēdas 5 collas, C. Lācis 6 p. 4 c., G. Grieze 6 p. 4 c., M. Kuga 6 p. 2 c.! Pirmoreiz oficiālās latviešu basketbola sacīkstēs piedalījās 6 p. 8 c. (!) garais Arsenal Technical vidusskolas (Indiānāpolē) basketbola izlases vienības dalībnieks I. Brikmanis, kuŗa iegūtie 27 p. lielā mērā arī izšķīra uzvarētāju. Šiem „Rīgas milžiem" kaut cik pietuvoties spēja tikai 3 no „Stara" 7 spēlētājiem! Par spīti tam „Stara" jaunie puiši uzrādīja apskaužamu cīņas sparu un teicamu technisko gatavību, pēdējā noteikti pārspēdami arī uzvarētājus.

„Rīgu" pārstāvēja: I. Brikmanis — 27, I. Kaleps — 16, J. Zebeliņš — 15, G. Grieze — 15, V. Lācis — 6, M. Kuga — 6, G. Bundža — 2.

„Staru" reprezentēja :A. Rops, — 20, O. Mantenieks — 14, M. Mantenieks — 14, J. Zaķis — 13, D. Ūdris — 8, A. Pētersons — 4.

Bez pārsteigumiem norisinājās sieviešu volejbola spēle. Jau 1. seta sākumā viešņas punktu pa punktam izcīna 6:2, 10:4 pārākumu. Gan deitonietes ar pāris I. Jansones sekmīgām gremdēm un sparīgām servēm un I. Grūbaumes gremdēm, rezultātu izlīdzina — 12:12, taču viešņu techniskais pārākums ir nenoliedzams un 15:13 seta uzvara ir nodrošināta. 2. setā iedegas jau daudz sīvāka cīņa ,un 15:12 uzvara pieder deitonietēm. Izšķirošajā — trešā setā viešņas nodemonstrē techniski teicamu, kustīgu spēli, M. Tiltiņas un A. Upeslejas gremdēm nodrošinot pārliecinošu 15:9 uzvaru.

Uzvarētājās darbojās: R. Socke, V. Novicka, I. Banga, M. Tiltiņa, G. Miške, M. Grava, A. Upesleja.

„Rīgu" reprezentēja: V. Bolšteina, A. Adamkoviča, D. Melbārde, I. Grūbauma ,M. Adamkoviča, Ie. Jansone.

Paredzētā vīriešu basketbola spēle starp Deitonas - Indiānāpoles „Rīgu" un Klīvlendas „Stara" 2. vienību nenotika, jo pēdējā, redzot savas 1. vienības zaudējumu, spēli uzdeva. Vai no sportiskā viedokļa tas bija vispareizākais — par to, liekas, varam strīdēties . . . Arī sagaidot zaudējumu, katra spēle, katrs treniņš nes tikai svētību, jo tikai treniņos cīņā, un pieredzē iespējams augt, veidoties un progresēt. Vai klīvlendieši to nezināja?

Gundārs Grīstlītis

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā

AUSTRA OZOLIŅA,

LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9283